

**AVUKATLAR İÇİN
SEKS İŞÇİLERİNE YÖNELİK
HUKUKİ DESTEK REHBERİ**

**AVUKATLAR İÇİN
SEKS İŞÇİLERİNE YÖNELİK
HUKUKİ DESTEK REHBERİ**

Eylül 2016 ©

Bu yayının tüm hakları Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği'ne aittir.

Bu yayının bir bölümünün veya tamamının çoğaltılması öncesi, **Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği'nden izin alınması gerekmektedir.**

Bu yayının belirli bölümlerinin alıntılanması, bu yayın ve ilgili bölümleri referans gösterilerek gerçekleştirilebilir. Uygun şekilde referans gösterildiğinde, bunun için izin alınması gerekmemektedir.

Hazırlayan:

Kemal ÖRDEK

Tasarım:

Ceket Medya

Paris Cad. No: 9 D:1 Kavaklıdere/ANKARA

www.ceketmedya.com

info@ceketmedya.com

Baskı:

Şen Matbaa

Özveren Sok. 25/B

Demirtepe /ANKARA

FRIEDRICH EBERT STIFTUNG

Bu yayın, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği tarafından yürütölen ve Friedrich Ebert Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği'nce finanse edilen "Avukatlara Yönelik Seks İşçiliği Konulu Eğitimler" adlı proje kapsamında yayımlanmıştır.

Bu yayının içeriğinin tüm sorumluluğu, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği'ne aittir. Bu yayında yer alan görüşler, hiçbir şekilde Friedrich Ebert Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği'ne mal edilemez.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	7
GİRİŞ.....	9
SEKS İŞÇİLİĞİ MEVZUATI.....	12
AVUKATLARIN HUKUKİ DESTEK SÜRECİNDE TEMAS EDEBİLECEĞİ MUHTEMEL KURUMLAR.....	68
SEKS İŞÇİLİĞİ MEVZUATINA ELEŞTİREL YAKLAŞIM.....	70
SEKS İŞÇİLERİNİN ADALET MEKANİZMALARINA ERİŞİMİNİ KISITLAYAN FAKTÖRLER.....	76
SEKS İŞÇİLERİ İLE KURULACAK İLETİŞİM NASIL OLMALI?.....	85
AVUKATLAR İÇİN MEVZUAT TEMELLİ VAKA ANALİZİ ÖRNEKLERİ.....	91
BAROLARDA NELER YAPILABİLİR?.....	111
BİR ÖRNEK: KIRMIZI ŞEMSİYE'NİN HUKUKİ DESTEK SİSTEMİ.....	113
SEKS İŞÇİLİĞİ KONUSUNDA REFERANS ALINABİLECEK YAYINLAR.....	116

TEŞEKKÜR

Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği, kurulduğu 2013 yılından bu yana hak ihlali mağduru olan seks işçilerine yönelik hukuki destek çalışmaları yürütmektedir. Seks işçileri, gündelik hayatları süresince sıklıkla çeşitli biçimlerde hak ihlallerine maruz kalmaktadır. Dolayısıyla, sunulan hukuki danışmanlık ve doğrudan hukuki destek çalışmaları, Kırmızı Şemsiye'nin son derece önem verdiği, ancak zorlukla gerçekleştirilen çalışmalarından olmuştur.

İlk başlarda ekonomik sıkıntılar başta olmak üzere çeşitli imkansızlıklar ile yürütülmeye çalışılan hukuki destek çalışmalarımız içerisinde en büyük katkıyı bize avukatlar sunmuştur. Kurulduğumuz günden bu yana Kırmızı Şemsiye ile çalışmak isteyen, seks işçileri ile irtibat kurup sorunlarını anlamaya gayret eden, gece – gündüz demeden seks işçilerinin gözaltına alınıp götürüldükleri polis merkezlerine gidip kendilerine moral destek sunan, Kırmızı Şemsiye'nin sunduğu hukuki destek ile ilgili hazırladığı yayınlara yazıları, görüşleri ve yönlendirmeleri ile katkı sunan, yine Kırmızı Şemsiye'yi konuyla ilgili toplantılarda temsil eden avukatlara sonsuz defa teşekkürlerimizi sunmak istiyoruz. Bu kapsamda, Kırmızı Şemsiye'nin halihazırdaki hukuki destek çalışmalarını yürüten Av. Nihan Erdoğan, Av. Sinem Hun ve Av. Emrah Şahin'e teşekkür ediyoruz. Ek olarak, geçmiş dönemde derneğimizin ilgili alandaki çalışmalarında yer almış olan Av. Oğuz Evren Kılıç ve Av. Eda Akyol Kılıç'a da ayrıca teşekkürlerimizi sunmak isteriz.

Kırmızı Şemsiye'nin konuyla ilgili en önemli çalışmalarından biri, avukatlara yönelik periyodik aralıklarla gerçekleştirdiğimiz bilgilendirme ve danışma toplantıdır. Derneğimizin, sunduğu hukuki hizmetin kalitesinin yükseltilmesine ve avukat ağımızın

güçlenmesine vesile olan bu toplantılarımıza zaman ayırıp katılım gösteren Türkiye'nin birçok ilinden değerli avukat dostlarımıza teşekkür etmek isteriz.

Kırmızı Şemsiye'nin seks işçilerine sunduğu hukuki destek ile ilgili olarak avukatlarımızın zaman zaman ihtiyacını duyduğu bilgi ve belgeleri kendilerine hiç çekinmeden sunan, avukat toplantılarımız ve diğer farkındalık ve görünürlük artırıcı faaliyetlerimizde bulunup fikirlerini paylaşan ve hukuk alanında çalışan akademisyenlere de ayrıca teşekkürlerimizi sunarız.

Kırmızı Şemsiye'ye hak ihlali sonrası ulaşıp hukuki destek talep eden seks işçisi mağdurlarla irtibat kuran, onları yönlendiren ve avukatlarla bağlantılarını sürdürülebilir kılan Kırmızı Şemsiye Alan koordinatörü Belgin Çelik'e ve seks işçilerinin maruz kaldıkları hak ihlallerinin bilgilerini çevrimiçi veritabanına girerek izleyen, avukat ağıma veri sunan ve bu şekilde alanda yaşanan ihlallere dair daha fazla bilgi sahibi olmalarını sağlayan Kırmızı Şemsiye İzleme ve Destek Sorumlusu Bihter Altay'a özellikle teşekkür etmek isteriz.

Son olarak, Türkiye'nin çeşitli illerinden birçok avukata yönelik seks işçiliği ve seks işçilerinin maruz kaldıkları hak ihlalleri konusunda eğitim düzenleyebilmemiz için bize finansal destek sunan ve bu süreçte her türlü kolaylığı sağlayan Friedrich Ebert Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği'ne teşekkür ederiz.

Kemal Ördek

Başkan

Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği

GİRİŞ

Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği, Nisan 2013'te kurulduğundan bu yana, başta kısıtlı imkanlarla, süreç içerisinde ise çeşitli projeler kapsamında hak ihlali mağduru seks işçilerine hukuki danışmanlık veya doğrudan hukuki destek sunmaktadır.

Kırmızı Şemsiye, seks işçilerine yönelik sunulan hukuki destek hizmetinin bütüncül bir şekilde ele alınmasını ve seks işçilerinin ihtiyacını duyduğu diğer hizmetlerin de kendi erişimlerine açık olmasını hedeflemektedir. Bu minvalde dernek, bir yandan seks işçilerinin meslekleri veya cinsel kimlikleri dolayısıyla maruz kaldıkları ayrımcılık ve şiddet gibi hak ihlali vakaları sonrası kendilerine destek sunarken, bir yandan da seks işçilerinin maruz bırakıldıkları hak ihlalleri sonrası atabilecekleri adımlar ile ilgili kendilerini düzenli aralıklarla bilgilendirmektedir.

Kırmızı Şemsiye'nin ana programlarından biri olan seks işçileri için kapasite geliştirme programı, seks işçilerinin ihtiyacını duyduğu bilgileri kendilerine etkin bir şekilde aktarmayı ve kapasitelerini güçlendirmeyi hedeflemektedir. Cinsel sağlık ve üreme sağlığı, kişisel güvenlik, savunuculuk ve benzeri konularda kapasite geliştirme eğitimleri düzenleyen Kırmızı Şemsiye, seks işçilerinin adalet mekanizmalarına erişimlerini güçlendirmek amacıyla da eğitimler düzenlemektedir.

Bugüne dek, toplamda 6 kapasite geliştirme eğitimi düzenleyen Kırmızı Şemsiye, toplamda 200 seks işçisine ulaşmıştır. Eğitimlere doğrudan katılım gösteren 200 seks işçisi, maruz kalabilecekleri hak ihlallerinin neler olduğunu, bu hak ihlallerine karşı hangi hukuki adımları atabilecekleri, avukatlara nasıl erişebilecekleri, geleneksel hukuk yolları dışında hangi mekanizmaları harekete geçirebilecekleri, maruz bırakıldıkları hak ihlallerini nasıl görünür

kılabilecekleri ve nasıl bir dayanışma ağı örebileceklerine dair bilgi sahibi olmuştur.

Eğitim katılımcıları, alanda yetişmiş uzman kişi ve kurumların aktardığı bilgilere ek olarak, Kırmızı Şemsiye tarafından kendilerine dağıtılan "*Seks İşçileri İçin Hak İhlallerine Karşı Önemli Bilgileri Kitağçığı*"na da sahip olmuştur. İlgili yayın, seks işçilerinin gözetimi, ev baskınları ve mühürlemeleri, idari para cezaları, şiddet ve ayrımcılık vakaları durumunda hangi adımları atabileceklerini kendilerine detaylı bir şekilde anlatmaktadır.

Gerçekleştirilen eğitimler dışında, Kırmızı Şemsiye çalışanları, çeşitli projelerin faaliyetleri kapsamında ziyaret ettikleri illerdeki seks işçilerinin evlerine gitmiş ve bu ev ziyaretlerinde seks işçilerine adalet mekanizmalarına ne şekilde erişebileceklerine dair bilgilendirmeler yapmıştır. Bahsi geçen kitapçık, bu gibi faaliyetler kapsamında, Türkiye'nin 15 ilinde toplamda 750 seks işçisine ulaştırılmıştır.

Seks işçilerine yönelik gerçekleştirilen ve adalet mekanizmalarına erişim kapasitelerini güçlendirmeyi hedefleyen bu eğitimler dışında, Kırmızı Şemsiye avukatların seks işçilerinin hak ihlalleri sonrasında ortaya çıkan kırılğan durumları ve hassasiyetleri konusunda bilgilendirilmelerini de hedeflemektedir. Avukatların seks işçilerinin sorunları hakkında bilgi sahibi olması, hak ihlali mağduru seks işçilerinin hassasiyet ve ihtiyaçlarını öğrenmesi, seks işçileri ile ne şekilde irtibat kurulması gerektiğini öğrenmesi, seks işçiliğini çevreleyen mevzuat ve uygulamalar hakkında farkındalıklarının artırılması amacıyla dernek tarafından "*Avukatlara Yönelik Seks İşçiliği Konulu Buluşmalar*" düzenlenmektedir.

İlki Nisan 2015'te Ankara'da düzenlenen buluşmaların ikincisi Mayıs 2016'da yine Ankara'da düzenlenmiştir. İlgili buluşmalarda, seks işçilerini çevreleyen mevzuat örnekleri, idarenin uygulamaları, seks işçiliği meselesine politik yaklaşım biçimleri, seks

işçilerinin adalet mekanizmalarına erişim sürecinde maruz kaldıkları engeller, baroların seks işçilerinin hukuki açıdan desteklenmesi amacıyla atabileceği adımlar, avukatların seks işçileri ile iletişimde kullanması gerektiği dil gibi birçok konuya değinilmekte ve avukatlarına konuyla ilgili sorularına cevap verilmektedir.

Kırmızı Şemsiye'nin ilkini ve ikincisini Friedrich Ebert Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği'nin finansal desteği ile gerçekleştirdiği avukat buluşmaları, 2016 yılı sonuna dek biri Mersin'de, diğeri de Diyarbakır'da olmak üzere devam edecektir. Bu buluşmalar, Avrupa Birliği DİHAA Programı kapsamında finansal olarak desteklenmekte ve ilgili illerde Mersin 7 Renk LGBTİ Derneği ve Hebun Diyarbakır LGBTİ Derneği ile işbirliği içerisinde gerçekleştirilmektedir.

Elinizde bulunan yayın, yukarıda detaylıca dile getirilen faaliyetlere ek olarak yayınlanmıştır. Kırmızı Şemsiye, bir yandan çeşitli illerden avukatları biraraya getirip kendilerini seks işçiliği mevzuatı ve uygulamaları ile seks işçilerinin adalet mekanizmalarına erişimde maruz kaldıkları engeller konusunda bilgilendirmeyi hedeflerken, diğer yandan da Türkiye'nin bütün barolarına kayıtlı olan avukatlara bu bilgileri yazılı olarak iletmeyi amaçlamaktadır.

Avukat buluşmaları ile şimdiye dek 15 ilden 100'den fazla avukata ulaşmayı başaran Kırmızı Şemsiye, bir yandan Mersin ve Diyarbakır'da benzer buluşmalar düzenleyip civar illerden avukatları biraraya getirmeyi ve onları bilgilendirmeyi, bir yandan da elinizde bulunan yayın ile bu eğitimlere erişemeyen avukatlara rehberlik etmeyi ummaktadır.

SEKS İŞÇİLİĞİ MEVZUATI

Bu bölümde, seks işçiliğini ilgilendiren ve seks işçilerini gündelik hayatlarında çeşitli idare uygulamaları ile etkileyen ilgili mevzuat örneklerine ve bu mevzuat örneklerinin seks işçileri ile ilgili kısımlarına değinilecektir.

Amacımız, avukatların seks işçiliği söz konusu olduğunda birincil düzeyde bilgi sahibi olması gereken mevzuat örneklerini kendilerine hızlı bir şekilde sunmaktır.

A) 5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU¹

Seks işçilerinin, seks endüstrisi içerisinde gerçekleştirdikleri birçok eylem, Türk Ceza Kanunu üzerinden kriminalize edilmektedir. Seks işçiliği yapmak, TCK ile suç teşkil eden bir eylem olarak tanımlanmamıştır. Ancak, seks işçiliği yapmak için atılan adımların neredeyse hepsi, TC'Knın ilgili maddesi kapsamında suç olarak tanımlanmıştır. Bu durum da, seks işçilerinin çeşitli soruşturmalar ve kovuşturmalar ile hedef alınmasıyla sonuçlanmaktadır.

TCK'nın "*Genel Ahlaka Karşı Suçlar*" başlıklı 7. Bölümü'nde yer alan "*Hayasızca Hareketler*", "*Müstehcenlik*" ve "*Fuhuş*" başlıklı 225, 226 ve 227. Maddeleri, doğrudan seks işçilerini ilgilendirmektedir.

Bu maddeler üzerinden, bugüne dek birçok seks işçisine karşı davalar açılmıştır. Sokakta müşteri bekleyen bir seks işçisinin "*teşhircilik*" yaptığı gerekçesiyle Madde 225'ten yargıldığı; web sayfalarına müşteri bulmak maksadıyla kendi tanıtım reklamlarını koyan kişilerin "*müstehcenlik*" iddiasıyla Madde 226'dan yar-

1 Türk Ceza Kanunu'nun bütün metnine ulaşmak için ilgili linkte tıklayınız: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5237.pdf>

ğılandığı örnekler mevcuttur. İdare, "teşhircilik" ve "müstehcenlik" kavramlarını geniş yorumlamaktadır; bu durum da, kolluk kuvvetlerinin, savcılıkların ve mahkemelerin muğlak yorumlar ve kanaatler eşliğinde adım atmasına sebep olmaktadır.

Birçok seks işçisi, yukarıda dile getirilen maddelere ek olarak, Madde 227 üzerinden kendilerine açılan davalar ile boğuşmaktadır. Normal koşullarda, kişileri seks işçiliğine cebir, tehdit, hile ve çaresizliğinden yararlanarak sürükleyen araçları hedef alması gereken bu maddenin ilgili fıkraları, seks işçilerini hedef almaktadır. Örneğin, aynı evde birlikte gönüllü olarak çalışan, kirayı ortak ödeyen ve kira sözleşmesinin bu kişilerden birinin üzerine olduğu iki seks işçisinin evi kolluk kuvvetleri tarafından basıldığında, çoğu durumda kolluk kuvvetlerinin bu iki kişiden birini "fuhşa aracılık", "fuhşa yer temini" veya "fuhşa sevk" iddiaları ile soruşturduğunu görebilmekteyiz. Bu ve benzeri mağduriyetler, kanun maddesinin niyetinin aksine işlemektedir.

Hayasızca hareketler

MADDE 225.

(1) Alenen cinsel ilişkide bulunan veya teşhircilik yapan kişi, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Müstehcenlik

MADDE 226.

(1)

a) Bir çocuğa müstehcen görüntü, yazı veya sözleri içeren ürünleri veren ya da bunların içeriğini gösteren, okuyan, okutan veya dinleten,

b) Bunların içeriklerini çocukların girebileceği veya görebileceği

yerlerde ya da alenen gösteren, görülebilecek şekilde sergileyen, okuyan, okutan, söyleyen, söyleten,

c) Bu ürünleri, içeriğine vakıf olunabilecek şekilde satışa veya kiraya arz eden,

d) Bu ürünleri, bunların satışına mahsus alışveriş yerleri dışında, satışa arz eden, satan veya kiraya veren,

e) Bu ürünleri, sair mal veya hizmet satışları yanında veya dolaşısıyla bedelsiz olarak veren veya dağıtan,

f) Bu ürünlerin reklamını yapan,

Kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve adlî para cezası ile cezalandırılır.

(2) Müstehcen görüntü, yazı veya sözleri basın ve yayın yolu ile yayınlayan veya yayınlanmasına aracılık eden kişi altı aydan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(3) Müstehcen görüntü, yazı veya sözleri içeren ürünlerin üretiminde çocukları kullanan kişi, beş yıldan on yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Bu ürünleri ülkeye sokan, çoğaltan, satışa arz eden, satan, nakleden, depolayan, ihraç eden, bulunduran ya da başkalarının kullanımına sunan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(4) Şiddet kullanılarak, hayvanlarla, ölmüş insan bedeni üzerinde veya doğal olmayan yoldan yapılan cinsel davranışlara ilişkin yazı, ses veya görüntüleri içeren ürünleri üreten, ülkeye sokan, satışa arz eden, satan, nakleden, depolayan, başkalarının kullanımına sunan veya bulunduran kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(5) Üç ve dördüncü fıkralardaki ürünlerin içeriğini basın ve yayın yolu ile yayınlayan veya yayımlanmasına aracılık eden ya da çocukların görmesini, dinlemesini veya okumasını sağlayan kişi, altı yıldan on yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(6) Bu suçlardan dolayı, tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(7) Bu madde hükümleri, bilimsel eserlerle; üçüncü fıkra hariç olmak ve çocuklara ulaşması engellenmek koşuluyla, sanatsal ve edebi değeri olan eserler hakkında uygulanmaz.

Fuhuş

MADDE 227.

(1) Çocuğu fuhşa teşvik eden, bunun yolunu kolaylaştıran, bu maksatla tedarik eden veya barındıran ya da çocuğun fuhşuna aracılık eden kişi, dört yıldan on yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Bu suçun işlenişine yönelik hazırlık hareketleri de tamamlanmış suç gibi cezalandırılır.

(2) Bir kimseyi fuhşa teşvik eden, bunun yolunu kolaylaştıran ya da fuhuş için aracılık eden veya yer temin eden kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis ve üçbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Fuhşa sürüklenen kişinin kazancından yararlanılarak kısmen veya tamamen geçimin sağlanması, fuhşa teşvik sayılır.

(3) Fuhuş amacıyla ülkeye insan sokan veya insanların ülke dışına çıkmasını sağlayan kişi hakkında yukarıdaki fıkralara göre cezaya hükmolunur.

(4) Cebir veya tehdit kullanarak, hile ile ya da çaresizliğinden yararlanarak bir kimseyi fuhşa sevk eden veya fuhuş yapmasını sağlayan kişi hakkında yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarısından iki katına kadar artırılır.

(5) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların eş, üstsoy, kayın üstsoy, kardeş, evlât edinen, vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruma ve gözetim yükümlülüğü bulunan diğer kişiler tarafından ya da kamu görevi veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(6) Bu suçların, suç işlemek amacıyla teşkil edilmiş örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(7) Bu suçlardan dolayı, tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(8) Fuhşa sürüklenen kişi, tedavi veya terapiye tabi tutulur.

Her ne kadar, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği olarak seks işçiliği ile insan veya göçmen ticareti arasında net bir farklılık olduğunu iddia ediyor olsak da ve insan ve göçmen ticaretinin insanlığa karşı bir suç biçimi olduğunu iddia ediyorsak da; bazı vakalarda TCK'da bu şekilde belirtilmiş olan maddelerin seks işçilerine karşı kullanılabilirdiğini görmekteyiz. Bu sebeple, TCK'nın 79. Ve 80. Maddelerini de aşağıya kopyalıyoruz.

Göçmen kaçakçılığı

MADDE 79.

(1) Doğrudan doğruya veya dolaylı olarak maddî menfaat elde etmek maksadıyla, yasal olmayan yollardan;

a) Bir yabancıyı ülkeye sokan veya ülkede kalmasına imkân sağlayan,

b) Türk vatandaşı veya yabancıнын yurt dışına çıkmasına imkân sağlayan,

Kişi, üç yıldan sekiz yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) *Bu suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, verilecek cezalar yarı oranında artırılır.*

(3) *Bu suçun bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, tüzel kişi hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.*

İnsan ticareti

MADDE 80.

(1) *Zorla çalıştırmak veya hizmet ettirmek, esarete veya benzeri uygulamalara tâbi kılmak, vücut organlarının verilmesini sağlamak maksadıyla tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak, nüfuzu kötüye kullanmak, kandırmak veya kişiler üzerindeki denetim olanaklarından veya çaresizliklerinden yararlanarak rızalarını elde etmek suretiyle kişileri tedarik eden, kaçıran, bir yerden başka bir yere götüren veya sevk eden, barındıran kimseye sekiz yıldan oniki yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası verilir.*

(2) *Birinci fıkrada belirtilen amaçlarla girilen ve suçu oluşturan filler var olduğu takdirde, mağdurun rızası geçersizdir.*

(3) *Onsekiz yaşını doldurmamış olanların birinci fıkrada belirtilen maksatlarla tedarik edilmeleri, kaçırılmaları, bir yerden diğer bir yere götürülmeleri veya sevk edilmeleri veya barındırılmaları hâllerinde suça ait araç fillerden hiçbirine başvurulmuş olmasa da faile birinci fıkrada belirtilen cezalar verilir.*

(4) *Bu suçlardan dolayı tüzel kişiler hakkında da güvenlik tedbirine hükmolunur.*

B) 5326 SAYILI KABAHAHLER KANUNU²

Kabahatler Kanunu'nda seks işçiliğine referans veren herhangi bir madde bulunmamaktadır. Ancak, illerdeki valiliklere bağlı şekilde çalışan ve kısaca Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Komisyonu olarak adlandırılan komisyonların talimatı ile il ve ilçelerdeki emniyet müdürlükleri tarafından seks işçilerine karşı kullanılmaktadır.

İlgili kanunun maddeleri, seks işçilerini "gürültü" yaptıkları, çevreyi "rahatsız ettikleri" veya "emre aykırı hareket" ettikleri gerekçesi ile hedef almaktadır. Kanun gereğince, kolluk kuvvetlerinin belirlediği meblağlarda idari para cezası kesilmektedir. Cezaların kesilmesi süreci, birçok durumda keyfilik ve dolayısıyla hukuksuzluk içermektedir. Birçok durumda kolluk kuvvetleri, ilgili kanun ve yönetmeliklerde belirtilen işlem yapma şekline aykırı davranmakta ve görev aşımı suçunu işlemektedir.

Emre Aykırı Davranış

Madde 32

(1) Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idari para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.

(2) Bu madde, ancak ilgili kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde uygulanabilir.

(3) 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesine diğer kanunlarda yapılan yollamalar, bu maddeye yapılmış sayılır.

2 Kabahatler Kanunu'nun bütün metnine ulaşmak için ilgili linke tıklayınız:
<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5326.pdf>

Gürültü

Madde 36

(1) Başkalarının huzur ve sükununu bozacak şekilde gürültüye neden olan kişiye, elli Türk Lirası idarî para cezası verilir.

(2) Bu fiilin bir ticarî işletmenin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde işletme sahibi gerçek veya tüzel kişiye bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

(3) Bu kabahat dolayısıyla idarî para cezasına kolluk veya belediye zabıta görevlileri karar verir.

Rahatsız Etme

Madde 37

(1) Mal veya hizmet satmak için başkalarını rahatsız eden kişi, elli Türk Lirası idarî para cezası ile cezalandırılır.

(2) Bu kabahat dolayısıyla idarî para cezası vermeye kolluk veya belediye zabıta görevlileri yetkilidir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'na ek olarak, özellikle sokak ve caddelerde müşteri bekleyen, müşteri bulmak için yürüyen veya kendi aracı ile müşteri bulmak için cadde ve sokaklarda dolaşan veya park eden seks işçilerine yönelik bir de 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu³ da uygulanmak ve bu kişilere para cezası kesilmektedir. Bu noktada dikkat etmemiz gereken husus, trafik polislerinin bu cezayı keserken çoğunlukla keyfi davrandıkları ve hukuksuzluğa sebep olduklarıdır.

3 Karayolları Trafik Kanunu'nun bütün metnine ulaşmak için ilgili linkte tıklayınız: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2918.pdf>

C) 2559 SAYILI POLİS VAZİFE VE SALAHİYET KANUNU⁴

Seks işçileri, yaptıkları iş dolayısıyla sürekli şekilde kolluk kuvvetleri ile karşılaşmaktadır. Bu karşılaşmaları, kolluk kuvvetlerinin kendilerine idari para cezası kesmesi, evlerini mühürlemesi, gözaltı işlemi gerçekleştirmesi, mağduriyet yaşadıkları durumda koruyucu önlem alması, mağduriyet sonrası polis merkezlerine gidip suç duyurularında bulunmaları ve benzeri durumlarda gerçekleşmektedir.

Seks işçilerinin toplumsal açıdan dışlanmış bir grup olmaları, kendilerine yönelik toplumsal nefret öfkeye ek olarak, kolluk kuvvetlerinden doğru da bir öfke ve nefretin ortaya çıkmasına sebebiyet vermektedir. Birçok durumda seks işçileri, polisin kendi görev ve sorumlulukları ile yetkilerini belirleyen kanun ve yönetmelikler ile kendilerine tevdi edilen emirler dışında hareket etmesi sebebiyle ek mağduriyetler yaşayabilmektedir.

Yukarıda özetle dile getirilen hususlar dairesinde, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nda seks işçilerini ilgilendiren maddeleri dikkate almak önem taşımaktadır.

Madde 8 (Değişik: 24/11/2004-5259/3 md.)

Polisçe kat'î delil elde edilmesi halinde;

A) Kumar oynanan umumî ve umuma açık yerler ile her çeşit özel ve resmi kurum ve kuruluşlara ait lokaller,

B) Mevzuata aykırı bir şekilde uyuşturucu madde imal edilen, satılan, kullanılan, bulundurulan yerler,

4 Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun metninin tamamına ulaşmak için lütfen tıklayınız: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.2559.pdf>

C) Mevzuata aykırı faaliyet gösteren genelevler, birleşme yerleri ve fuhuş yapılan evler ve yerler,

D) Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Anayasal düzenine, genel güvenliğe ve genel ahlâka zararı dokunacak oyun oynatılan, temsil verilen, film veya video bant gösterilen yerler ile internet üzerinden yapılan yayınlara izin verilen yerler,

E) Derneklere, sendikalara, loca ve kulüplere, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile benzeri kurum ve kuruluşlara ait ve yalnız üyelerinin yararlanması için açılan lokallerden, birden fazla denetim sonunda ve yazılı ihtarla rağmen, iç yönetmeliğine aykırı faaliyet göstererek umuma açık yer durumuna geldiği tespit edilenler,

F) (Ek: 28/12/2006-5571/1 md.) Her türlü denize elverişli araçlarla günübirlik tur düzenleyen veya her türlü mal ve hizmet satanlardan, müşteriye faaliyetlerini duyururken veya müşteri kabul ederken çevreyi veya müşteriye rahatsız edecek yöntemler kullananlar,

Mahallin en büyük mülkî amiri tarafından otuz günü geçmemek üzere geçici süreyle faaliyetten men edilir.

Bu maddede yazılı fiiller sebebiyle bir yıl içinde üç defa faaliyetten men edilen işyerlerinde, bu fiiller tekrar işlendiği takdirde, işyeri açma ve çalışma ruhsatları, mahallin en büyük mülkî amirinin bildirimine üzerine, belediye veya il özel idaresi tarafından beş iş günü içinde iptal edilir.

D) 1593 SAYILI UMUMİ HIFZISIHHA KANUNU⁵

Seks işçiliği Türkiye’de ilgili mevzuatça düzenlenmiştir. Düzenleyici mevzuat üzerinden Türkiye’de yasal olarak seks işçiliğinin nerelerde ve nasıl yapılacağı, kayıtdışı seks işçiliğine dair hangi önlemlerin alınacağı kısaca Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Tüzüğü’nde detaylıca anlatılmaktadır. İlgili tüzüğün teşkili için Hükümet’e verilen yetki, Umumi Hıfzısıhha Kanunu’nun Üçüncü Bap’ındaki 128. Maddesinde şu şekilde yer bulmaktadır:

"Sihhat ve İctimai Muavenet ve Dahiliye Vekaletleri müştereken bir nizamname neşrederek umumi kadınlar ve evlerin tabi olacakları hükümler ve bu fuhuş yüzünden intişar eden hastalıkların ve bilhassa zührevi hastalıkların sirayetine mani olacak tedbirleri tesbit ve yine müştereken tatbik ederler.Umumi kadınlarla umumi evler ve bunlara benzer mahaller bu nizamnamede tarif ve tahdit olunacaktır."

Seks işçilerinin genelevler özelinde veya özellikle kayıtdışı alanda karşılaştıkları ev mühürlemeleri ile ilgili sorunlarında, bahsi geçen Tüzük’ün oluşturulmasına olanak sağlayan Umumi Hıfzısıhha Kanunu’nun avukatlar ve hukukçular tarafından bilinmesi elzemdir.

Madde 128

Sihhat ve İctimai Muavenet ve Dahiliye Vekaletleri müştereken bir nizamname neşrederek umumi kadınlar ve evlerin tabi olacakları hükümler ve bu fuhuş yüzünden intişar eden hastalıkların ve bilhassa zührevi hastalıkların sirayetine mani olacak tedbirleri tesbit ve yine müştereken tatbik ederler.Umumi kadınlarla umumi evler ve bunlara benzer mahaller bu nizamnamede tarif ve tahdit olunacaktır."

5 Umumi Hıfzısıhha Kanunu’nun bütün metnine ilgili linkten erişebilirsiniz:
<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.1593.pdf>

Madde 129

Fuhuş, sanat ve maişet vasıtası ittihaz eden kadınlardan zührevi hastalıkların her türlü eşkaline, cüzzam, cerp, empetigo, entert-rigo, müterakki verem veya Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekaletinin fennen lüzum göreceği sair hastalıklara musap olanların sanatlarının icrasına icap ederse kuvvei cebriye istimali ile mümanaat olunur. Bunlar lüzum görülürse bir müessesede tecrit ve tedavi edilir.

Madde 130

Umumi evlerde her nevi ispirotolu içkilerin istihlaki memnudur.

Madde 131

Fuhuş sebebiyle intişar eden hastalıklara karşı tedbir ittihazı masarifi belediyelere aittir. Bu husus için umumi evler sahiplerinden 128 inci maddede zikredilen nizamnamede gösterilecek bir ücret alınabilirse de umumi kadınlardan şahsan her nevi resim veya ücret cibayeti usulü mülgadır.

Madde 132

Umumi kadınlara mütaallik gerek ahlaki ve gerek intizamı umuminoktai nazarından yapılacak takibat ve sagirlerin fuhuş telkinatından vikayesimahsus kanunlarına tevfiikan ait olduğu daireler tarafından icra olunur.

E) 10786 SAYILI GENEL KADINLAR VE GENELEVLERİN TABİ OLACAKLARI HÜKÜMLER İLE FUHUŞ YÜZÜNDEN BULAŞAN ZÜHREVİ HASTALIKLARLA MÜCADELE TÜZÜĞÜ

Türkiye’de seks işçiliğini düzenleyen ana mevzuat örneği, Umu mi Hıfzısıhha Kanunu’na dayanılarak Bakanlar Kurulu tarafından 1961 tarihinde yürürlüğe konan ve kısaca Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Tüzüğü olarak adlandırılan tüzüktür. Seks işçilerine hukuki destek sunan avukatların, ilgili tüzüğü detaylıca bilmesi elzemdir.

Seks işçilerine yönelik ev baskınları, mekan baskınları ve ev ve diğer mekanların mühürlenmesi, idari para cezalarının yazılması, sağlık tedbirlerinin alınması, genelevlerde çalışan kayıtlı seks işçilerinin çalışma hayatlarının düzenlenmesi ve genelevlerin işleyişinin denetlenmesi ve benzeri her türlü işlem, Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Tüzüğü üzerinden gerçekleştirilmektedir.

İlgili tüzük – kayıt altında veya kayıtdışı – tüm seks işçilerine yönelik kolluk uygulamalarına dair karar veren ilçeler ve il merkezlerinde valilikler ve kaymakamlıklara bağlı olarak çalışan Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Komisyonları’nın teşkili, işleyişi ile tüm seks işçilerine yönelik idari uygulamalara dair detaylı bilgilendirmeler içermektedir.

BİRİNCİ KISIM

Teşkilat

Komisyon ve kurullar

Madde 1

Fuhuş murakabe etmek, fuhuş sebebiyle bulaşan zührevi hastalıkların yayılmasına ve bu yüzden amme nizamının bozulmasına mani

olmak üzere biri "Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Komisyonları", diğeri "Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Komisyonlarına Yardım Kurulları" olmak üzere iki teşekkül kurulmuştur.

ZÜHREVİ HASTALIKLAR VE FUHUŞLA MÜCADELE KOMİSYONLARI

Teşkil şartları

Madde 2

Bir yerde, zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonu kurulabilmesi için aşağıdaki şartların bulunması lazımdır:

- a) *Bu Tüzükteki sağlık kayıt ve şartlarının tamamıyla uygulanmasına elverişli müesseselere malik olmak veya bu müesseselerin teşkiline imkan bulunmak,*
- b) *Polis teşkilatı kurulmuş olmak,*
- c) *Belediye teşkilatı bulunmak.*

Madde 3

Bir belediye sınırı içersinde birden fazla kazanın bulunması halinde, zührevi hastalıklarla mücadele komisyonunun her kazada kurulması mecburi olmayıp vilayet makamının uygun göreceği şekle göre bir veya birkaç komisyon teşkil olunabilir.

Komisyonun vazifesi

Madde 4

Komisyonun vazifesi:

- a) *Fuhuş yüzünden bulaşan zührevi hastalıkların yayılmasını önlemek için gereken tedbirleri almak,*

b) Zührevi hastalıkların ve fuhuşun zararlarını ve yayılmasını önlemeğe dair olan kanun ve tüzüklerin gereği gibi uygulanmasını sağlamak,

c) *Teşkilatın hesaplarını denetlemek.*

Komisyonun kısımları

Madde 5

Zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonları; idari, sağlık ve icra işleriyle görevli olmak üzere üç kısma ayrılır.

İdare kısmı

Madde 6

Komisyonun idare kısmı

İllerde; sağlık ve sosyal yardım müdürü veya görevlendireceği bir yardımcısı, en büyük polis amiri veya görevlendireceği bir yetkili, ahlak zabıtasında görevli bir memur, varsa deri ve tenasül hastalıkları dispanseri uzman tabip veya tabiplerinden biri, yoksa il merkez hükümet tabibi, bunlarda yoksa belediye tabibi, varsa il sosyal hizmet merkezinden bir sosyal hizmet uzmanı veya sosyal yardımcidan.

İlçelerde; hükümet tabibi veya en kıdemli merkez sağlık ocağı tabibi bunlar yoksa belediye tabibi, varsa zührevi hastalıklar muayene tabibi, en büyük polis amiri, varsa ahlak zabıtasından görevli bir memurdan kurulur.

Komisyonla, illerde; sağlık ve sosyal yardım müdürü veya görevlendireceği yardımcısı, ilçelerde; hükümet tabibi veya sağlık ocağı tabibi, bunların bulunmaması halinde belediye tabibi başkanlık eder.

Sağlık kısmı

Madde 7

Komisyunun sağlık kısmı; genel kadınlarla, fuhuşu sanat ve geçim vasıtası yapan 23 üncü maddedeki kadınların sağlık muayenesi ve genel evlerin sağlık teftişi ve hastalıkların tedavisi için yeteri kadar tabip, hasta bakıcı, lüzumu halinde katip ve odacıdan ibarettir. Muayene tabipleri çok olan şehirlerde bir baştabiplik kurularak sağlık kısmının idaresi kendisine verilir.

Muayene işi az olan yerlerde Hükümet veya belediye tabipleri bu işi sıra ile yaparlar. Sağlık kısmının görevlerinden; muayene, tedavi ve koruma işlerinin yürütülmesinden muayene memuru tabipler, baştabipler, sağlık ve sosyal yardım müdürleri müteselsilen sorumludurlar.

İcra kısmı

Madde 8

Komisyunun icra kısmı; genel kadınlarla, fuhuşu sanat ve geçim vasıtası yapan 23 üncü maddedeki kadınların ve genel evlerin tespit ve tescili, gizli fahişelerle gizli fuhuş yapılan yerlerin meydana çıkarılması, muayenesine lüzum görülen şahısların getirilmesi, kapanması gereken yerlerin kapatılması ve zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonları tarafından alınan kararların uygulanması ve yürütülmesi için mahallin en yüksek polis amirinin gözetim ve sorumluluğu altında yeteri kadar ahlak zabıtası memuru veya sivil polisle, katip ve dosya memurlarından ibarettir.

Komasyon toplantıları

Madde 9

Komasyon en az haftada bir defa başkanın davetiyle toplanır. Ka-

rarlar çoğunlukla verilir. Oyların eşitliği halinde başkanın bulunduğu tarafın oyuna itibar olunur. Kararlar, vilayetlerde valinin, kazalarda kaymakamın onayı ile tamam olur.

Kaymakam tarafından onaylanmayan kararlar üzerinde komisyonca ısrar edildiği takdirde, mesele valiliğe bildirilir ve valiliğin kararına uyulur.

Valiler tarafından onaylanmayan kararlar üzerinde komisyonca ısrar edildiği takdirde, vali tarafından sebeplerinin beyanı ile keyfiyet Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bildirilir. Bakanlığın kararı yerine getirilir.

Komisyon kararları

Madde 10

Komisyon kararları hususi bir deftere özet olarak yazılıp her toplantı sonunda üyeler tarafından imzalanır. Kararlara vali veya kaymakam tarafından onaylandıktan sonra komisyon üyeleri, kararların kendilerini ilgilendiren kısımlarını gelecek toplantıya kadar yapmak ve yapamadıklarının sebeplerini bildirmek mecburiyetindedirler.

Valinin vazifeleri

Madde 11

Valiler, vilayet merkezlerinde ve kazalarda zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonunun kurulmasını ve üyelerinden bazılarının ayrılmaları halinde bu Tüzüğe göre tamamlanmasını sağlamak, komisyonun muntazam toplantısını, üyelerin devamını ve işin intizam ile yürütülmesini denetlemekle mükelleftirler.

Kaymakamlar kazalarındaki komisyonların denetlenmesinde valilerin haiz oldukları yetkiye sahiptirler.

ZÜHREVİ HASTALIKLAR VE FUHUŞLA MÜCADELE KOMİSYONLARINA YARDIM KURULLARI

Teşkil şartları

Madde 12

İkinci maddeye göre, zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonunun kurulmasına imkan olmayan kaza merkezlerinde, en yakın komisyona bağlı olmak üzere, kaymakamın başkanlığında en büyük zabıta amirleri ve varsa resmi veya *hususî tabibten ve belediyece seçilen bir zattan mürekkep (Zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonlarına yardım kurulu) teşkil olunur.*

Bu kurullar lüzumu halinde kaymakamın daveti üzerinde toplanır.

Vazifeleri

Madde 13

Zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonlarına yardım kurullarının vazifeleri aşağıda gösterilmiştir:

- a) Bölgelerinde zührevi hastalıklara yakalanan kimseler olup olmadığını araştırmak veya bu hastalıklara yakalandığı şüphesini verenleri tesbit eylemek,
- b) *Genel kadın olarak tescili gerekecek veya sağlık tedbirlerine tabi tutulacak kadın, bulunup bulunmadığını soruşturmak,*
- c) *Namuslu kimseleri fuhuşa ve ahlaksızlığa tahrik ve teşvik edenleri tesbit etmek,*
- d) *Fuhuş için gizli yer sağlayanları tespit etmek,*
- e) *a, b bentlerindeki halleri en yakın zührevi hastalıklarla mücadele komisyonuna bildirmek, c ve d bentlerindeki hallerde de resmi teşebbüste bulunmak.*

Yönetmelik

Madde 14

7. ve 8. maddelerde yazılı sağlık ve icra kısımlarının ve 12. maddede yazılı zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonlarına yardım kurullarının görevlerini ne şekilde yapacakları Sağlık ve Sosyal Yardım ve İçişleri Bakanlıkları tarafından hazırlanacak bir yönetmelikte belirtilir.

İKİNCİ KISIM

Tarifler

Genel kadınlar

Madde 15

Başkalarının cinsi zevkini menfaat karşılığı tatmin etmeyi sanat edinen ve bunun için değişik erkeklerle münasebette bulunan kadınlara (Genel kadın) denilir.

Genelevler

Madde 16

Genel kadınların bir arada oturarak fuhuş yaptıkları veya bu maksat için toplandıkları yerlere (Genel ev) ismi verilir.

Birleşme yerleri

Madde 17

Fuhuş maksadıyla muhtelif kimselere kısa müddetler için açık bulundurulmuş kapalı yerlere (Birleşme yerleri) denilir.

Tek başına fuhuş yapılan evler

Madde 18

Fuhuşu tek başına yapan kadınların ikametgah edinip içinde fuhuş yapmayı itiyat ettikleri yerlere (Tek başına fuhuş yapılan ev) denir.

Fuhuş yerleri

Madde 19

Bu Tüzükte geçen (Fuhuş yerleri) tabiri; genel ev, birleşme yerleri ve tek başına yapılan evleri kapsar.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Genel kadınların tesbit, tescil, muayene ve tedavileri

Tesbit

Madde 20

Mükerreren ve bir çok erkeklerle münasebette bulunması dolayısıyla bir kadının fuhuşu sanat edindiğinden şüphe edilir ve hakkında gizli ve etraflıca yapılan inceleme ile elde edilen müspet delillerle kendisinin 15. maddede yazılı genel kadınlar vasıflarını haiz olduğu meydana çıkarılırsa, evvela bu kadını fuhuşa sürükleyen sebepler komisyonca araştırılır ve kendisinin tekrar namuslu bir hayata dönmesini sağlayacak tedbirler düşünülür. Bu tedbirlerin fayda vermediği hallerde bu kadın hakkında 21. maddedeki şartlar varsa Genel Kadınlar hakkındaki hükümler, bu şartlar yoksa 23. maddede yazılı sağlık tedbirlerine dair hükümler uygulanır.

Bir kadın hakkında bu hükümlerin uygulanması Komisyon kararına bağlıdır.

Tescil şartları

Madde 21

Komisyonca bir kadının genel kadın olarak tesciline karar verilebilmesi için, aşağıdaki şartların bulunması lazımdır:

- a) *Fuhsu kendisine sanat edinmek veya 20. madde gereğince hakkında komisyonca karar verilmiş olmak,*
- b) *21 yaşını bitirmiş olmak,*
- c) *Yabancı tabiiyetinde bulunmamak,*
- d) *Tabiiyetsiz olmamak.*

Tescil

Madde 22

Genel kadın olarak tescili gerekeceği komisyon tarafından 20. maddeye göre yapılan inceleme ile anlaşılan kadınların her biri için ekli örneğe göre (Sicil kartonu) tertip edilip numaralanır ve bu kartona kadınların bir fotoğrafı yapıştırılıp adları, soyadları, yaşları, doğdukları, ikamet ettikleri ve fuhuş yapacakları yerler kaydolunur.

Bu kartonlar, komisyonca uygun görülen bir yerde saklanır.

Kadınların nüfus hüviyet cüzdanları da makbuz karşılığında alınarak kartona eklenir. Bu suretle kaydedilen genel kadınların ellerine sicil kartonunun numarasını gösteren, ekli örneğine uygun bir (Hüviyet muayene cüzdanı) verilir. Bu cüzdanda, sahibinin kim olduğunu gösteren bilgilerden başka, sicil kartonundakinin aynı olan bir fotoğrafı ve yılın her ayına mahsus birer sahife üzerine haftada iki defa yapılacak muayenelerin kaydına mahsus haneleri gösteren bir kısım bulunur. Bu cüzdanlar her yıl değiştirilir.

Sağlık tedbirleri uygulanacak kadınlar

Madde 23

Fuhsu sanat ve geçim vasıtası edindikleri 20. maddeye göre yapılan inceleme ile anlaşılan fuhuşla meluf 18 yaşını bitirmiş ve 21 yaşını bitirmemiş kadınların her biri için lüzumu halinde komisyonca ekli örneğe göre bir (Gizli sağlık kartonu) tertip edilip numaralanır. Bu kartona kadınların fotoğrafları yapıştırılıp adları, soyadları, yaşları, doğdukları ve ikamet ettikleri yerler kaydolunur.

Korunacak küçükler

Madde 24

Fuhsa sürüklenen veya bu tehlikeye maruz bırakılan: 18 yaşından küçük kimseler hakkında 6972 sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar hakkındaki kanun hükümlerine göre gereken tedbirler alınır.

Muayane

Madde 25

Bütün genel kadınlar, izinli olsalar dahi, haftada iki defa, 23. maddede yazılı kadınlarda, on günde bir defa kendilerini resmi tabibe muayene ettirmeye mecburdurlar.

Resmi muayene

Madde 26

Resmi muayeneyi kabul etmiş olan bütün genel kadınlar zührevi hastalıklar tabibi tarafından bu gibi muayeneler için ayrılan mahalde muayene edilirler. Muayene neticesi protokol defterine kayıt edileceği gibi kadınların hüviyet muayene cüzdanlarına da işaret olunur. 23. maddedeki kadınlar komisyonca verilecek gizli listelere göre muayene edilirler. Bunlardan arzu edenlere, ekli örneğe göre (Sağlık cüzdanı) verilebilir.

Hususi muayene

Madde 27 – 31

(Mülga 31.1.1973 - 7/5786)

Tedavi

Madde 32

Yapılan muayene sonucunda Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 129. maddesinde yazılı hastalıklardan birine tutulmuş olduğu anlaşılan genel kadınlar, Kanunun bu maddesine göre sanatlarını yapmaktan men edilerek haklarında aşağıda yazılı işlem uygulanır:

a) Cüzzam ve ilerlemiş verem hastaları, gereken işlemin yapılması için mahalli sağlık ve sosyal yardım müdürlüğüne, hükümet veya sağlık ocağı tabipliğine *bildirilir*.

b) Zührevi hastalıkların her türlü şekilleriyle, uyuz empetigo ve entertrigo hastalıklarına yakalanmış olanlar, revir ve hastanede tedavi altına alınır.

Her iki halde de, bu kadınların sanatlarını yapmaktan men edildikleri zührevi hastalıklarla mücadele teşkilatının icra kısmına yazı ile bildirilir.

c) *Zührevi bir hastalığa tutulduğu anlaşılan ve hastalığı etrafına bulaştıracağından şüphe edilen 23. maddede yazılı kadınlar hakkında da, bu maddenin (a) ve (b) bentleri hükümlerine göre işlem yapılır.*

Ayakta tedavi

Madde 33

32. madde gereğince sanatlarını yapmaktan men edilen ve mezkur maddenin (b) bendine göre hastaneye yatırılması gereken

kadınlar, hastane yoksa veya yer bulunmazsa resmi tabip tarafından ayakta tedavi edilirler.

Tedavi esnasında, fuhuş yaptığı sabit olanların veya geçmişteki ve tedavi zamanındaki durumuna göre böyle bir şey yapacağından şüphe edilenlerin behemehal uygun bir mahalde tecridi gerekir.

Hastaneye sevk

Madde 34

Bulaşıcı devrede frengi belirtileri gösteren genel veya 23. maddede yazılı kadınların, behemehal hastanede bulaşıcı devre geçinceye kadar yatırılarak tedavisi gerekir. Bunun için icabında ve zaruret hallerinde zührevi hastalığa yakalanmış olanlardan bulaşma tehlikesi en az olanlar çıkarılarak 33. madde gereğince ayakta tedavi altına alınır ve bu suretle bulaşıcı devre belirtileri gösteren hastaya yer sağlanır. Belsoğukluğu, yumuşak şankr, ve tri-komonasis vajinaliz olanlar bulaşma tehlikesi geçinceye kadar tedavi olunurlar.

Sanatın tekrar yapılması

Madde 35

32. maddenin (b) bendinde yazılı genel kadınlar iyi olduktan sonra sanatlarını yapabilirler. Frengili olan genel kadınların sanatlarını yapabilmeleri için en az bir tedavi devresi geçirmiş olmaları ve kanlarında serelojik reaksiyonun menfi çıkması ve hiç bir klinik belirti görülmemesi lazımdır.

Laboratuvar bulunmayan mahallerde kadınların serumu alınır ve en yakın resmi laboratuvarlardan birine gönderilerek tahlil ettirilir.

Tedavi mükellefiyetleri

Madde 36

Genel kadınlardan, kanlarında daima veya her türlü tedaviye rağmen, müspet serolojik reaksiyon bulunanlar veya tedavi devresine nazaran dinlenme süresinin sonunda veya tedavi esnasında tedaviye gelmemekte ısrar edenler ve 32. maddenin (a) bendinde gösterilenler, fuhuş yapmaktan kesin olarak men olunurlar. Bunlardan frengili kadınların kayıtları, hükümet veya sağlık ocağı tabipliklerine veya varsa frengi mücadele teşkilatına devrolunarak tedavileri sağlanır.

Ancak, frengi yönetmeliğinde yazılı bütün klasik tedavileri görmüş olmasına ve herhangi klinik bir belirti göstermemesine rağmen Kolmer, V. D. R. L. ve Kan reaksiyonları müspet gelmekte ısrar eden hallerde, reaksiyonun kesin surette frengiye bağlı olup olmadığını anlamak için bu gibilerin kanlarında bir de T. P. İ. reaksiyonu yaptırılır.

Hasta hakkındaki son hüküm ve karar T. P. İ. reaksiyonuna göre verilir.

Madde 37

35. maddede yazılı frengili kadınlardan klinik belirtileri geçmiş olanların muntazam ve müteakip tedavilerinin yapılması için bunların hastaneye veya dispanserlerden birine devamı behermehal sağlanır.

Madde 38

Muayene sonucunda hastalıklı çıkıp da kendilerini hususi surette

tedavi ettirmek isteyen genel kadınlarla 23. maddedeki kadınlardan tedaviye muntazaman geleceğine ve iyileşinceye kadar fuhuş yapmayacağına itimat edilenlerin, istekleri yerine getirilir.

Madde 39

Hususi surette tedavi isteyen kadınlar, arzu ettiği tabibin ismini bildirdikten sonra keyfiyet kadının hüviyet muayene cüzdanına (23. maddede yazılı kadınlar için varsa sağlık cüzdanına) işaret edilir ve resmi yazı ile tabibe gönderilir. Hususi tabip buna yazı ile cevap vererek, gönderilen hastanın Tüzük hükümlerine göre tedavisini üzerine aldığı bildirir. Bu yazı kadının kartonunda saklanır.

Tedaviyi üzerine alan tabibin 27. maddede yazılı ihtisas şartlarını haiz olması ve imzasının sağlık makamları tarafından onaylanmış bulunması mecburidir.

Madde 40

39. madde gereğince tedavilerini yapmayı kabul eden özel tabip, 24 saat içinde bu tedaviyi üzerine aldığı resmi muayene tabibi-ne bildirmekle yükümlüdür. Özel tabibin deri ve zührevi hastalıklar uzmanı olması gereklidir.

Özel tabip, tedaviyi terk eden veya tedaviye düzenli gelmeyenleri resmi muayene tabibine bildirmekle yükümlüdür.

Tedavi altında bulunan kadınların çalışması yasaktır, tedavi sonunda, bunların resmi muayene tabibi tarafından muayeneleri yapılarak iyileştikleri tespit olunduktan sonra çalışmalarına izin verilir.

Madde 41

Bir şehir veya kasabada bu Tüzüğün 27. ve 38. maddeleri hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağı, zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonu tarafından kararlaştırılır.

Hususi tabiplerin mükellefiyeti

Madde 42

Hususi tabip tarafından tedavi edildiği esnada fuhuş yaptığı sabit olan kadınlar hakkında 34. madde gereğince işlem yapılarak bunların behemehal tecridi sağlanır.

Madde 43

Bu Tüzükte yazılı mecburiyetlere uymayan veya aykırı hareket eden, hususi tabiplerin, bir daha genel kadınlarla 23. maddedeki kadınları muayene ve tedavi etmelerine müsaade edilmez.

Genel kadınlarla 23. maddedeki kadınların uymağa mecbur olduğu hükümler:

Madde 44

Resmi tabip tarafından muayeneye tabi tutulan veya resmi veya özel tabip tedavisi altında bulunan bütün genel kadınlar, 23. madde de yazılı kadınlar, belirtilen gün ve saatlerde kendiliklerinden muayeneye gelmeye mecburdurlar.

Muayeneye ve tedaviye günlerinde gelmeyen veya 38. madde hükümlerinden faydalanarak özel tedaviye tabi olup da tedavilerini yaptırmadıkları bu tabip tarafından bildirilen kadınlar, zorla getirilerek resmi tabip muayene ve tedavisine konulurlar. Bu tutumları tekrerr eden kadınlar, mevcut genelevlerden birine bağlanırlar.

Madde 45

Genel kadınlar, zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonunun icra kısmına bağlı memurlarına istek üzerine, hüviyet muayene cüzdanlarını göstermeye mecburdurlar. Memurlar bu cüzdanları icabında gözden geçirmek ve sahibinin muntazaman muayeneye gidip gitmemiş olduğunu incelemekle mükelleftirler.

Gününde muayenelerini yaptırmamış olan genel kadınlarla hüviyet muayene cüzdanlarını yanlarında taşımayanlar derhal tabibe muayeneye gönderilir ve o zamana kadar tecrit ve sanatını yapmaktan men edilir. Bunlardan hasta çıkanlar hakkında bu Tüzüğün mahsus maddeleri gereğince işlem yapılır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Genel evlerin açılma şartları ve mükellefiyetler

Sağlık şartları ve bölge

Madde 46

Genel evlerin açılabilmesi için:

- a) Polis teşkilatı olmak,
- b) Hükümet veya belediye tabibi bulunmak,
- c) *Bu Tüzüğün sağlık kayıt ve şartlarına ait hükümlerini uygulayacak vasıtalara malik olmak veya bu hükümlerin uygulanmasını mümkün kılacak müesseselerin kurulmasını sağlamak, şarttır.*

Madde 47

Zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonu tarafından vilayet veya kaza merkezlerinin hangi mahalle veya sokaklarında

genel evler açılabileceği ilgililerin müracaatı üzerine tespit olunur. Bu mahaller, umumi caddelerden görünecek yerlere veya bu gibi caddelere pek yakın olmayacaklardır. Tespit edilen bölgenin dışında genel ev açılmaz.

Madde 48

Genel evler; genel kadınların muayene ve tedavi edildiği müesseseler müstesna olmak üzere, resmi daire ve müesseseler, ibadet ve eğitim yerleri, spor sahaları, genel toplanma, eğlence ve bayram yerleri yakınında ve bu yerlerden görülebilecek bir mesafede ve Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 178. maddesinde yazılı yerler dahilinde veya yakınında olamaz.

Müracaat usulü ve inceleme

Madde 49

Genel ev olmayan yerlerde böyle bir ev açmak için müracaat edildiği takdirde, o yerde fuhuşla meluf kadınlar olup olmadığı incelenir. Bu gibi kadınların bulunması halinde, bu Tüzükte yazılı kayıt ve şartlara uyulmak ve açılacak genel evde sanatlarını yapacak olanlar o yerin fuhuşla meluf olan kadınlardan ibaret bulunmak ve kendilerinin böyle bir evde sanatlarını yapmaları için rızaları alınmış olmak şartıyla, müracaat sahibinin isteği bu Tüzük hükümlerine göre muamele yapılmak suretiyle yerine getirilir.

Madde 50

Genel ev açmak isteyenler evvela bir dilekçe ile mahallin en büyük mülkiye amirine müracaat edecekler ve bu dilekçede Tüzük hükümlerine tamamen uyacaklarını, gerek bu hükümlere, gerekse zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonu tarafından alınacak karar ve tedbirlere aykırı hareket etmeyeceklerini kabul ve taahhüt eyleyeceklerdir.

Dilekçe sahibi ve varsa ortakları; adlarıyla soyadlarını, doğdukları ve oturdukları yeri ve yaşlarını belirterek dilekçeyi imza edeceklerdir.

Madde 51

50. maddede yazılı dilekçeye aşağıdaki belgeler eklenir ve dilekçede bu belgelerin nelerden ibaret olduğu belirtilir. Belgeler de ayrıca dilekçeyi verenler tarafından imzalanır.

- a) *Binanın her katının planını gösteren bir kroki ve binanın bulunduğu mahalle ve sokak ismiyle kapı numarasını ve mal sahibinin kimliğini bildiren beyanname,*
- b) *Dilekçeyi verenlerin 9 x 12 boyunda ve arkasında imzaları bulunan ikişer fotoğrafı,*
- c) *Hizmetçi, kapıcı ve benzeri müstahdemlerin adı ve soyadı ile doğdukları ve oturdukları yer ve yaşları hakkında bilgi ve arkalarında adlarıyla soyadları yazılı ikişer fotoğrafı.*
- d) *Açılacak evde sanatlarını yapacak genel kadınların adı ve soyadı, doğdukları ve oturdukları yer ve yaşları hakkındaki bilgileri ve ellerindeki hüviyet muayene cüzdanlarının numarasını gösteren bir liste ve her birinin, arkasında ad ve soyadları yazılı birer fotoğrafı,*
- e) *(Mülga : 31.1.1973 - 7/5786 K.)*
- f) *Genel ev açmak isteyen evli kadınların kocalarının rıza ve muvafakatleri olduğuna dair noterlikçe onaylı belge.*

Madde 52

Dilekçeyi alan makam, bunları ekleri ile birlikte Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Komisyonuna gönderir. Komisyonca

görevlendirilecek sağlık ve icra kısmı memurlarından müteşekkil bir heyet, dilekçede ismi geçen kimseler hakkında gereken incelemeyi süratle yapıp genelev olacak binayı gördükten sonra inceleme ve görgü sonuçlarını komisyona bir raporla bildirir. Genelev olacak yerin ve bu evi açmak isteyenin ve burada sanatını yapacak kadınların durumları Tüzük hükümlerine uygun ise, dilekçe sahibinin isteği komisyonca kabul edildikten ve en büyük mülkiye amirince onaylandıktan sonra bu yerin açılmasına polisçe müsaade olunur.

Bir şahıs, ancak, ikametgâhının bulunduğu belediye hududu içerisinde genelev açabilir. Genelev patronları ve yöneticileri, belediye hududu içindeki ikametgahlarını zabıtaya bildirmekle mükellef olup, işlettikleri genelevlerin bulunduğu belediye hududu dışına çıkmak istediklerinde durumu bir vekil göstermek suretiyle mahallin en büyük polis amirine bildirirler. Bir şahıs, aynı belediye hududu içerisinde olmak ve her biri için ayrı ayrı sorumlu yönetici göstermek şartıyla birden fazla genelev açabilir. Yöneticiler (patron vekilleri), patronları hesabına işlettikleri genelevlerin bu Tüzük hükümlerine göre çalıştırılmasından patronla birlikte sorumludurlar.

Yöneticilerin (patron vekillerinin), genelev patronları için bu Tüzükte gösterilen vasıf ve şartları haiz olmaları gereklidir.

Telefon

Madde 53

Telefon tesisatı bulunan yerlerdeki genel evlerde daima konuşmaya hazır şekilde telefon bulundurulması mecburidir.

Genel ev açamayacak olanlar

Madde 54

Aşağıda yazılı şahısların genelev açmalarına müsaade edilmez:

- a) 40 yaşını bitirmemiş olanlar,
- b) Mahcurlar,
- c) Ağır hapis veya altı aydan aşağı olmamak üzere hapis cezasına mahkum edilerek cezasının tamamen infazından veya af yahut zaman aşımı ile düştüğü tarihten itibaren beş yıl geçmemiş olanlar,
- d) Yabancı tabiiyette ve tabiiyetsiz olanlar.

Genel ev işletenlerin mükellefiyeti

Madde 55

Genelev sahipleri yanlarında çalışanlardan her ne tarzda olursa olsun hasta olanları hemen muayene tabibine bildirmekle yükümlüdürler.

Tabip, muayeneye gelemeyecek derecede hasta olanların yanlarına giderek muayenesini yapar ve cüzzam, uyuz, empetigo, entertrigo, ilerlemiş verem hastalıklarından başka bir hastalığı olup da bulunduğu yerde tedavisi mümkün olmayanların veya etrafı için bulaşma tehlikesi gösterenlerin hastanelerden birine kaldırılması için gereken teşebbüsleri yapar.

Madde 56

Genel ev sahipleri; yanlarında çalışanlardan her ne tarzda olursa olsun:

- a) Genel kadınlardan gününde muayeneye gitmeyenleri göndermeğe,
- b) Başka eve çıkan evinden ayrılan veya yeniden alınan genel kadınlarla hizmetçilerin,
- c) Hasta olanlarla gününde muayeneye gitmeyen kadınların, Kimliklerini 24 saat zarfında polise bildirmeye mecburdurlar.

Madde 57

Genel ev sahiplerinin, her ne suretle olursa olsun hasta bir kadının ziyaretçi ile cinsi münasebette bulunmasına müsaade etmeleri veya kadını zorlamaları, yanlarında çalışan genel kadınlara fena muamele yapmaları yasaktır.

Madde 58

Genel ev sahipleri, evin müşterek salonu ile kadınlara tahsis edilen odaların, yatakların ve diğer eşyaların temizliklerini sağlamakla mükelleftirler.

Madde 59

Genel ev sahipleri, yanlarında çalışan genel kadınların her biri için bir oda ayırırlar. Evlerinde komisyonca, birleşmeye ayrılan ve ruhsat tezkerelerinde yazılı bulunan oda sayısından fazla genel kadın bulundurulması komisyon kararına bağlıdır.

Madde 60

Genel ev sahiplerinin bizzat veya yanlarında çalışan genel kadınlar veyahut müstahdemler vasıtasıyla müşteri celbine çalışmaları yasaktır.

Madde 61

Genel evlere kendi rızasıyla giren ve orada fuhuş yapan bir kadının, diğer bir genel eve geçmek veya ıslahı hal eylemek üzere oturduğu genelevi terk etmek istemesi halinde, herhangi bir vaat veya mecburiyet veya borçla bağlı bulunmuş olsa dahi, arzusuna aykırı orada alıkonulduğu anlaşılırsa, kadının kimlik ve sanatına ait belgeleriyle birlikte derhal çıkması sağlanır.

Madde 62

Genel ev sahiplerinin 21 yaşını bitirmemiş olan kadın veya kızlarla, komisyonca tescil edilmemiş kadınları her ne suretle olursa olsun evlerine kabul etmeleri yasaktır.

BEŞİNCİ KISIM

Birleşme yerlerinin açılma şartları ve mükellefiyetler

Sağlık şartları ve bölge

Madde 63

46., 47. ve 48. maddeler hükümleri birleşme yerlerinin açılması hakkında da uygulanır.

Müracaat usulü ve inceleme

Madde 64

50., 51. (d bendi hariç) ve 52. maddelerde yazılı hükümler birleşme yerleri içinde uygulanır.

Telefon

Madde 65

53. madde hükümleri birleşme yerleri hakkında da uygulanır.

Birleşme yerleri açamayacak olanlar

Madde 66

54. madde hükümleri birleşme yerleri açacaklar hakkında da uygulanır.

Birleşme yerleri işletenlerin mükellefiyeti

Madde 67

Sanatlarını birleşme yerlerinde yapacaklarına dair komisyonca usulüne göre verilmiş hüviyet muayene cüzdanı olmayan kadınlar ile genel ev kadınları birleşme yerlerine kabul edilemez.

Madde 68

Birleşme yerleri ancak kısa müddetlerle görüşmek üzere gelecek çiftlere mahsustur.

Madde 69

Birleşme yerlerine erkek ve kadının ayrı ayrı gitmesi ve birleşmeye mahsus olan odalar dışında bu yerlerde birlikte oturmaları yasaktır.

ALTINCI KISIM

Tek başına fuhuş yapılan evlerin açılma şartları ve mükellefiyetler

Sağlık şartları ve bölge

Madde 70

46., 47. ve 48. maddeler hükümleri tek başına fuhuş yapılan evler hakkında da uygulanır.

Müracaat usulü ve inceleme

Madde 71

50., 51. (d ve f bentleri hariç) ve 52. maddeler hükümleri tek başına fuhuş yapılan evler hakkında da uygulanır.

Tek başına fuhuş yapanların mükellefiyeti

Madde 72

18 inci maddede yazılı kadınlar; ikametgahlarını değiştirmek istedikleri zaman, keyfiyeti ve geçecekleri evi nihayet bir hafta önce mahallin en büyük mülkiye amirine yazı ile bildirmekle mükelleftirler.

Madde 73

Tek başına fuhuş yapanların bizzat veya yanlarında çalışan müstahdemler vasıtasıyla müşteri celbine çalışmaları yasaktır.

Madde 74

Tek başına fuhuş yapılan yerlere, kayıtlı müstahdemlerin dışında her ne suretle olursa olsun başka kadın alınamaz.

YEDİNCİ KISIM

Fuhuş yerlerine ait müşterek hükümler

Korunma tedbirleri

Madde 75

Fuhuş yerlerinde alınması gerekli genel hijyen şartları yanında bir korunma aracı olarak prezervatif bulundurulur. Bu prezervatifler, ziyaretçilerden arzu edenlere bedeli mukabilinde verilir.

Yasaklar

Madde 76

Fuhuş yerleri oda oda veya kısmen kiraya verilemez. Bu gibi yerlerde her nevi sanat ve ticaretin yapılması yasaktır.

Madde 77

Fuhuş yerlerine yaşı 18'den aşağı görülenlerle, resmi elbisesini taşıyan okul öğrencilerinin kabulü yasaktır.

Madde 78

Fuhuş yerlerine saat 24.00'ten sonra hiçbir ziyaretçi kabul edilmez.

İdari hükümler

Madde 79

Fuhuş yerlerine behemahal bir kapıdan girilir ve çıkılır. Diğer sokak, ev, dükkan, kahve, gazino ve otel gibi yerlere ayrı kapı açtırılmaz. 51 inci maddede yazılı krokide, evin giriş kapısından başka mevcut olan kapıları da behemahal gösterilir ve bu kapılar kapatılır. Madde 80 – Fuhuş yerlerinin kapısında veya önünde reklam mahiyetini haiz renkli ışıkların yakılması yasaktır. Ancak kapı önünün aydınlatılması için küçük ve renksiz bir elektrik lambası veya diğer bir aydınlatma vasıtası kullanılmasına müsaade olunur.

Madde 81

Fuhuş yerlerinin kapıları camsız ve daima kapalı olacak ve ancak ziyaretçiler tarafından çalındıktan sonra açılacaktır.

Kapı zili veya tokmağının yanında evin numarasını gösteren okunaklı bir levha bulunacaktır. Evin bütün pencerelerine yolun seviyesinden itibaren iki metre yüksekliğindeki hizaya kadar buzlu veya sair herhangi bir surette gayri şeffaf kılınmış cam geçirilecek ve birinci katın bu yüksekliğe kadar olan pencere kanatları mihlanarak hiç bir suretle açılmasına müsaade edilmeyecektir. Diğer katların pencereleri açılabilirse de kadınların pencere önünde açık saçık oturarak kendilerini teşhir etmeler ve geçenlere söz atmaları yasaktır.

Madde 82

Habersiz ev değiştiren ve yeni taşındığı evi haber vermeyen kadınların sanatlarını tek başına yapmalarına müsaade edilmez.

Polise haber verilecek haller

Madde 83

Fuhuş yerlerinde ispirotolu içkilerle her çeşit uyuşturucu maddelerin kullanılması, kumar oynanması, gürültü, eğlenceler yapılması yasak olup bundan ev sahipleri sorumludur. Dışandan getirdikleri bu gibi maddeleri kullanmak isteyen ziyaretçileri ev sahibi hemen polise haber verecektir.

Madde 84

Fuhuş yerlerinin sahipleri, yanlarına gelen, Hükümetçe aranmakta olduğunu bildikleri, mahkumları ve şüpheli şahısları derhal polise bildireceklerdir.

Teftiş

Madde 85

Fuhuş yerleri, mahallin en büyük polis ve sağlık amirleri veya yardımcıları tarafından ayrı ayrı veya birlikte veyahut bunların görevlendirecekleri, bu Tüzüğün 7. ve 8. maddelerinde yazılı, sağlık ve icra kısmı memurları tarafından birlikte teftiş olunurlar. Ancak, bu işle görevlendirilen sağlık ve icra kısmı memurlarının teftiş edecekleri yeri ve zamanını amirlerine bildirmeleri ve teftiş yetkili olduklarına dair bir belgeyi yanlarında bulundurmaları ve teftiş neticesini 86. maddede gösterilen deftere kaydetmeleri ve imzalamaları lazımdır.

Madde 86

Fuhuş yerleri işletenler, bu yerlerde teftiş ve kontrollerin neticesini kayda mahsus, örneği ekli bir defter bulundurmağa mecburdurlar. Bu defter komisyonca onaylanır.

Madde 87

Fuhuş yerleri 85. madde hükümlerine uyulmak şartıyla her zaman teftiş edilebilir. Burada bulunan genel kadınların hüviyet muayene cüzdanları incelenir. Cüzdanları olmayanlar hakkında 20. madde gereğince işlem yapılır.

Madde 88

Teftiş sırasında kadınlarla beraber rastlanacak olan ve zührevi hastalıklardan birine tutulmuş olduğundan şüphe ve endişe olunan erkeklerin de Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 106 ncı maddesi gereğince bu hastalıkları bulunmadığına dair rapor göstermeleri veya kendilerini muayene ettirip zührevi hastalıkları olmadığını ispat eylemeleri için adresleri alınır. Belirli ve açık adresleri olmayanlarla kimliklerini ispat edemeyenler muayeneye sevk olunur. Hasta olduğu anlaşılanlar hakkında adı geçen kanunun 107. ve 108. maddelerine göre işlem yapılır.

İcra kısmı dışında kalan memurlar

Madde 89

Mahallin zabıta memurları, 8. maddede yazılı kısım memurlarının bu Tüzük ile tayin edilen görev ve yetkilerine giren işlerle meşgul olamazlar, fuhuş yerlerine giremezler. Suç işlenmesi, istimdatta bulunulması, huzur ve sükunu bozan hadiselerin çıkması, en büyük polis amirinin lüzum hasıl oldukça sırf icra kısmı memurlarına yardım maksadıyla bazı memurlar görevlendirilmesi gibi haller bundan müstesnadır.

Taşınma, işletmenin başkasına geçmesi

Madde 90

Fuğuş yerlerinin başka yere taşınması ve başkası tarafından işletilmesi ancak müsaade ile olur. İlgililer bu husus için mahallin en büyük mülkiye amirine müracaat ederler. Taşınma için verilen dilekçelere 51. maddenin (a) ve (e) bentlerindeki beyanname ile taahhütname eklenir. Taşınılan yerle, işletilmesini alan şahıs Tüzükte yazılı şartları haiz olmalıdır.

Kapatma

Madde 91

Bu Tüzükte Fuğuş yerleri hakkında konulan kapatma cezasından maksat, Tüzükte yazılı süre içinde bu yerlerin mühür altında kapalı bulundurulması ve evi işletenlerin yine bu sürede her nerede olursa olsun sanatlarını yapmaktan men edilmesidir.

Madde 92

Fuğuş yerlerinin kapatılması ve genel ev sahipleriyle genel kadınların bu Tüzük hükümlerine aykırı düşen fiil ve hareketlerinden ötürü kovuşturma yapılması veya bu Tüzükte yazılı cezaların uygulanması, zührevi hastalıklar ve fuğuşla mücadele komisyonunun kararı ve mahallin en büyük mülkiye amirinin onayı ile olur.

Bu gibi hallerde düzenlenen tutanak mülkiye amirine sunulur. Mülkiye amiri, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun 8. maddesindeki yetkisini kullandığı takdirde komisyona bilgi verir. Kullanmadığı veya hadise, sözü geçen madde hükümlerine temas etmediği takdirde evrakı komisyona havale eder.

Madde 93

Bir yılda iki defa kapatılan fuhuş yerleri bir daha açtırılmaz ve bu gibi yerleri işletenler için yeniden fuhuş yeri açmak üzere izin verilmez. Yılın hesaplanmasında, kapatma tarihi başlangıç kabul edilir.

Müstahdemler

Madde 94

Fuhuş yerlerinde çalışan müstahdemlerden erkekler 25, kadınlar 35 yaşından aşağı olamazlar. Yaşı müsait olup da görünüşe göre ziyaretçilerle cinsi münasebette bulunduğu şüphe edilen ev hizmetçileri haftada bir defa muayene olunur. Şüphenin gerçekleşmesi halinde haklarında derhal genel kadınlara dair hükümler uygulanır.

İzinsiz fuhuş yapılan evler

Madde 95

İzin alınmadan içinde gizli fuhuş yapıldığı iddia veya ihbar edilen veyahut her ne şekilde olursa olsun muttali olunan evler hakkında ahlak zabıtası memurları tarafından önce gizli inceleme yapılır. Bu gibi evlerde gizli fuhuş yapıldığı delilleriyle tespit edildiği takdirde, düzenlenecek tutanaklar gizli inceleme raporları ile birlikte en büyük polis amiri tarafından komisyona sunulur. Bu yerler hakkında komisyonca 104. maddeye göre işlem yapılır.

SEKİZİNCİ KISIM

Otel, pansiyon, misafirhane, benzeri yerler

Madde 96

Otel, motel, pansiyon, misafirhane, hamam, plaj, bar, pavyon, çalgılı kahve, diskotek, içkili gazino, gece kulübü, taverna ve benzeri isimler altında işletme ruhsatı alınan yerlerde, gerçek amaç ve anlamda uzak olarak genel kadınlara sanat icra etmek imkanının verildiği veya bu gibi yerlerin bir genelev özellik ve mahiyetinde kullanıldığı, 95. maddeye göre tespit olunursa, bu tesisler ruhsatsız açılmış birleşme yerleri sayılarak sahipleri veya işletenler hakkında komisyonca 104. madde uyarınca işlem yapılır.

Madde 97

Otel, pansiyon ve misafirhaneler hariç, 96. maddede yazılı sair yerlerde 21 yaşını bitirmemiş kadın ve kızlar çalıştırılmaz. Genel kadın olarak tescil edilenlerin bu gibi yerlerde bilerek çalıştırılmaları yasaktır.

Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun 12. maddesinde yazılı yerlerde kız ve kadınların çalışabilmeleri, o yerin en büyük mülkiye amirinin iznine bağlıdır.

Madde 98

96. maddede yazılı yerlerde her ne nam altında olursa olsun çalışan kadın ve kızların isimleri ve ikametgahları polisçe bir deftere kayıt olunur. Ve birer fotoğrafı alınır. Bunların fuhuş yaptıkları soruşturma sonunda anlaşıldığı takdirde haklarında genel ve 23. maddedeki kadınlara dair olan hükümler uygulanır.

Madde 99

96. maddede yazılı müesseseleri işletenlerin, çalıştırdıkları kadınları, müşterileri ile cinsi münasebette bulunmaya teşvik eylemleri veya bu hususu sağlayacak tedbirlere başvurmaları yasaktır.

DOKUZUNCU KISIM

Ceza hükümleri

Madde 100

a) 58., 73., 80., 81, 86. ve 97. maddelerle 94. maddenin birinci fıkrası hükümlerine riayet etmeyenlerin genel evleri üç gün, tekerrürü halinde on beş gün,

b) 55. maddenin birinci fıkrası hükmüne aykırı hareket edenlerin genel evleri on gün ve tekerrüründe bir ay,

c) 59., 60., 67., 68., 69., 72., 75., 76., 83. ve 99. maddeler hükümlerine riayet etmeyenlerin genel evleri on beş gün, tekerrüründe iki ay,

d) 56., 57., 61., 62., 77., 78. ve 84. maddeler hükümlerine muhalefet edenlerin genel evleri bir ay, tekerrüründe iki ay, kapatılır.

Madde 101

74. madde hükmüne aykırı hareket edenlerin evleri üç gün, tekerrüründe 15 gün kapatılır. Bu yerlerde başka kadınların fuhuş yaptıkları tespit edildiği takdirde ev üç ayı geçmemek üzere kapatılır, tek başına fuhuş yapan kadın hakkında da 20. maddeye göre işlem yapılır.

Madde 102

53. ve 65. maddelerde yazılı yerlerdeki telefonu her ne sebeple

olursa olsun, konuşmaya hazır bulundurmayanların ve 54 üncü maddenin (b), (c) ve (d) bendlerinde yazılı hallere sonradan düçar olanların genel evi ve birleşme yeri kapatılır.

Madde 103

Tek başına fuhuş yapılan evler için komisyonca belirtilen bölgenin dışında kalan evlerin sahipleri; evlerini fuhuş sanat ve geçim vasıtası yapmış olduğunu bildiği birisine kiraladığı zaman veya kiraladıktan sonra bu durumu öğrenir ve komisyonu haberdar etmezse haklarında Türk Ceza Kanunu'nun 526. maddesi gereğince kovuşturma yapılır. Böyle bir yerde fuhuş yapan veya yaptıran mal sahibi ise, üç ay süre ile kapatılır.

Madde 104

Usulü dairesinde izin alınmadan içinde gizli fuhuş yapıldığı delilleriyle tespit edilen 95. ve 96. maddelerde yazılı mahaller komisyon kararıyla üç ayı geçmemek üzere kapatılır.

Madde 105

79. madde hükmüne riayet etmeyenlerle sonradan izinsiz kapı açanların evleri on beş gün süre ile kapatılır ve kapı kendilerine örttürülür.

Fuhuş aracılık edenler

Madde 106

Fuhuş yerleri açmak için izin almadığı halde fuhuş maksadıyla bir takım kimselere (tescil edilmiş genel kadınlardan dahi olsa) kadın getirmeğe aracılık eden veya müsaadesi verilen ev dışında fuhuş aracılık tarzında faaliyette bulunan kimseler hakkında Ceza Kanunu hükümlerine göre kovuşturma yapılır.

Madde 107

Bu Tüzük hükümlerine aykırı fiil ve hareketler suç teşkil ettiği takdirde müsebbipleri hakkında ayrıca cezai kovuşturma yapılır.

ONUNCU KISIM

Sosyal yardım

Komisyonun himayesi

Madde 108

Fuhuş hayatından vazgeçmek istediğine kanaat getiren genel kadınları zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonu himaye edecektir. Bu gibi kadınların ellerinden alınmış olan nüfus hüviyet cüzdanları geri verilir ve durumlarının bir süre gizlice gözetiminde bulundurulmasına itina edilir.

Hayır derneklerinin himayesi

Madde 109

Zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonları, genel kadınları fena hayatlarından vazgeçirebilmek veya yeniden fuhuş hayatına atılmış veya atılmak üzere bulunan kadınları bu fena yoldan kurtarmak için alacakları tedbir ve yapacakları teşebbüslerde, bu maksatlarla veya buna yakın gayelerle teşekkül etmiş olan hayır derneklerinin çalışmalarından faydalanırlar. Komisyon, bu gibi derneklerle temasa geçerek yılda bir defa olağanüstü toplantı yapar ve bu dernekler başkan veya temsilcilerini davet ederek bunlarla beraber fuhşun zararlarını önleyecek, düşmüş kadınları fena hayatlarından kurtaracak tedbirleri alır.

ON BİRİNCİ KISIM

Zührevi muayene evleri - Hastaneler

Zührevi muayene evleri

Madde 110

Genel kadınlarla 23. maddede yazılı kadınların, bu Tüzüğün 25. maddesine göre yapılacak muayeneleri için genel evlere ayrılan sokakların yakınında veya komisyonca tensip olunacak sair mahallerde ihtiyacı karşılayacak zührevi muayene evleri açılır. Bu evler, kadınların muayeneleri ve icabında ayakta mümkün olan tedavileri için gereken fenni tesisatı havi olacaktır.

Hastaneler

Madde 111

Bu Tüzüğün 25. maddesi gereğince muayeneye tabi tutulan kadınlardan, Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 129. maddesinde yazılı hastalıklara yakalanmış olanların tedavisi için yeter büyüklükte hastane açılır. Buna imkan olmadığı veyahut bu gibi kadınlar fazla miktarda bulunmadığı takdirde, mevcut hastanelerden bir veya birkaç koğuş ayrılarak zührevi hastalıklara yakalanmış kadınlara tahsis olunur.

İlk yardım merkezleri

Madde 112

Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 20. maddesinin 12. ve Belediye Kanununun 15. maddesinin 52. fıkraları gereğince kurulacak ilk yardım merkezlerinin bir kısmı veya bir tanesi genel evlere civarca olan mahalde açılır. Gece ve gündüz açık bulundurulacak olan bu merkezlerde; koruyucu tedbirler ve tedaviler parasız yapılır.

Masraflara ait müşterek hükümler:

Madde 113

Zührevi muayene evleri, hastaneler ve ilk yardım merkezlerinin kurulma ve işletme masrafları, Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 131. maddesi gereğince belediyelere aittir. Eğer tedavi, 111. maddenin son fıkrası gereğince mevcut diğer hastanelerin birinde yapılırsa, bu hastanelere, ayrılan yatak adedi nispetinde para yardımı yapılır.

Valiler, mali durumları müsait olmayan belediyelerin, bu müesseseleri idareye yetecek masrafları ilgili makamlarla ilgili makamlarla bölüşmeleri için gereken teşebbüslerde bulunmakla mükelleftirler.

ON İKİNCİ KISIM

Mali hükümler

Alınacak ücret

Madde 114

Fuhuş sebebiyle bulaşan zührevi hastalıklarla mücadele için yapılacak masraflara karşılık olmak üzere genel ev sahiplerinden her ay muayyen bir ücret alınır.

Evlerin derecelendirilmesi

Madde 115

Genel evler; buldukları semt, haiz oldukları konfor, alınan vizite ücreti ve sanatı yapan kadın sayısı göz önünde tutulmak suretiyle, zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonları tarafından derecelendirilir.

114. maddeye göre alınacak ücretin miktarı; birinci derecede 300 - 700, ikinci derecede 200 - 300, üçüncü derecede de 100 - 200 liradır.

Azami ve asgari hadlerin tayini

Madde 116

Asgari ve azami hadlerin tayini; vilayet ve kaza merkezlerinin nüfusuna, sosyal ve ekonomik durumuna göre komisyon kararıyla yapılır.

Ücretin tahsili

Madde 117

Zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonunca tayin edilen derecelere göre alınacak ücretler, belediye tahsildarları tarafından her ay sonunda genel ev sahiplerinden belediye gelirlerinin tahsilindeki usuller dairesinde makbuz karşılığında alınır.

Bu suretle tahsil olunan paralar; zührevi hastalıklarla mücadele için, bütçelerindeki ödeneğe eklenmek üzere belediyeler veznelerine yatırılır.

Alınacak ücretin sarf yeri

Madde 118

Genel ev sahiplerinden alınacak ücretler, mücadele komisyonları tarafından tayin edilecek, zührevi hastalıklarla mücadele hizmetleri dışında kullanılamaz.

Bütçe teklifi

Madde 119

Belediyelerce; her yıl bütçesine zührevi hastalıklarla mücadele maksadıyla konulacak tahsisat miktarı, bütçelerin hazırlanması

sırasında komisyonlar tarafından, o yıl içinde yapılacak hizmet, çalıştırılacak memurların adet ve ücretleri gösterilmek suretiyle tespit ve teklif olunur.

Aylık hesap cetvelleri

Madde 120

Belediyeler; her ay sonunda, o ay içinde toplanmış olan ücretlerle, yapılan masrafı ve kalan miktarı bir cetvelde komisyonlara bildirirler.

ON ÜÇÜNCÜ KISIM

Müteferrik hükümler

Madde 121

Komisyonu gelen veya komisyonda görüşülen veyahut karara bağlanan her şey son derece gizli tutulur. Fena yola düşmeye mütemayil genç kızların ve kadınların bu yoldan kurtarılmaları bu yoldan kurtulmaları için lüzumuna göre hayır cemiyetlerini, zaruret halinde ana baba, veli veya vasilerine verilecek bilgiler müstesna olmak üzere, hiçbir şahsa hususu surette bilgiler verilmemez. Gizli olan bu bilgileri başkalarına duyuranlar hakkında, devletin gizli kayıtlarını ifşa edenler hakkındaki, ceza uygulanır.

Madde 122

7. ve 8. maddelerde yazılı sağlık ve icra memurları, bu Tüzük hükümlerinin şumulüne giren her çeşit olay ve işlemlere ve bunların cereyan ettiği mahallere ve bunlarla ilgili şahısların bu olay ve işlemler dolayısıyla öğrenilen hallerine ait bilgileri, komisyon ve kanuni mercilerden başka mahallere bildiremezler. İlgililerin fotoğraflarının çekilmesine müsaade edemezler.

Madde 123

Bu tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihten önce mevcut olan genel evler, birleşme yerleri ve tek başına fuhuş yapan evler, durumlarını üç ay zarfında bu Tüzükte derpiş edilen esaslara uydurmak zorundadırlar.

Madde 124

12/11/1933 tarihli ve 15264 sayılı Bakanlar Kurulu kararnamesiyle yürürlüğe konulan (Fuhuşla ve Fuhuş Yüzünden Bulaşan Zührevi Hastalıklarla Mücadele Nizamnamesi) ve tadilleri kaldırılmıştır.

Ek Madde

(Ek : 31.1.1973 - 7/5786 K.) Genelevlerde ve tek başına fuhuş yapılan evlerde, Genel kadın olarak evli kadın çalıştırılmaz.

Ek Geçici Madde

Bu Tüzüğün yayımı tarihinden önce genelev işletme müsaadesi almış olan genelev patronlarında, halen işletmekte oldukları genelev için 54. Maddenin (a) bendindeki 40 yaş kaydı aranmaz.

Madde 125

24/4/1930 tarihli ve 1953 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 128. maddesi gereğince hazırlanan bu tüzük, Resmi Gazete ile yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 126

Bu tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DİĞER MEVZUAT ÖRNEKLERİ

Önceki bölümlerde belirtilen ve seks işçilerini doğrudan ilgilendiren mevzuat örneklerine ek olarak, seks işçilerinin insan hakları alanında çalışan avukatların aşağıda belirtilen mevzuat örneklerini bilmeleri, karşılırlarına çıkabilecek çeşitli vakaları analiz edebilme ve mağdurlara doğru şekilde hukuki destek sunabilmeleri açısından elzemdir.

İlgili mevzuat örnekleri şunlardır:

5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu⁶

5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu, özellikle 18 yaş altında olan ve cinsel ticari istismar mağduru olmuş çocuklar ile ilgili bir vaka hakkında bilgi edinilmesi ve ilgili mağdurların korunması söz konusu olduğunda, başvurulacak en temel mevzuat örneğidir.

Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği, dernek tüzüğünde de net bir şekilde dile getirildiği gibi, çocukların seks endüstrisine sürüklenmesini seks işçiliği kavramı içerisinde değerlendirmez. Bir cinsel ticari istismar biçimi olduğu iddiasıyla konuya yaklaşan Kırmızı Şemsiye, sektör içerisinde çeşitli sebeplerle bulunan çocukların sektör içerisinde makul, sürdürülebilir ve çocukların hassasiyet ve ihtiyaçlarına uygun bir şekilde çıkarılması için mücadele eder. Bu minvalde, sektör içerisinde bulunan çocuklar söz konusu olduğunda, hukuki destek sunan avukatların ilgili kanun ve kanun üzerinden hazırlanan yönetmeliği dikkate alması son derece önemlidir.

6 Çocuk Koruma Kanunu'nun bütün metnine ilgili linkten erişebilirsiniz: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5395.pdf>

6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu⁷

Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu, özellikle seks işçiliği yapan sığınmacı ve mülteciler, göçmenler, geçici koruma altında bulunanlar ile insan ticareti mağduru kişiler ile ilgili vakalar söz konusu olduğunda, temel referans noktası olarak algılanması gereken mevzuat örneğidir.

Türkiye’de, özellikle Suriye’deki iç savaşın başlaması sonrasında ülkeye gelen çok sayıda Suriyeli bulunmaktadır. İlgili mevzuat ile belirlendiği şekilde, Türkiye’ye sığınan Suriyeliler “geçici koruma” altında bulunmakta ve bu minvalde, sığınmacılara kıyasla özel bir statü altındadır. Suriyelilere ek olarak, Afrika’nın çeşitli ülkeleri ile Orta Doğu ve Asya ülkelerinden gelen birçok sığınmacı bulunmaktadır.

Birçok sığınmacı ve geçici koruma altında bulunan kişiler ile göçmen, Türkiye’de çeşitli sebeplerle seks işçiliği yapmaktadır. Avukatların, bu kişiler ile ilgili hukuki destek sunma durumu ortaya çıkması halinde, bahsi geçen ilgili kanunun detaylarına haiz olması gerekmektedir.

Ek olarak, Kırmızı Şemsiye’nin tüzüğünde de dile getirdiği gibi bir insanlık suçu olarak nitelediği insan ticareti mağdurları ile ilgili hukuki destek sunulması gerektiğinde, avukatların kendilerine başvuran veya danışan kişilere ilgili kanun ve kanun üzerinden çıkarılan ilgili yönetmeliğin detaylarını dikkate alarak hizmet sunması gerekmektedir. Her ne kadar insan ticareti ile seks işçiliği farklı tanımlara sahip olsalar da, bazı durumlarda insan ticareti mağdurlarına hukuki destek sunulması gerekebilmektedir.

⁷ Yabancılar ve Uluslar arası Koruma Kanunu’nun bütün metnine ilgili linkten erişebilirsiniz: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6458.pdf>

6284 Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun⁸

Birçok seks işçisi, yoğun bir şiddet ortamında çalışmak zorunda bırakılmaktadır. Seks işçilerine karşı toplumsal cinsiyet temelli her türlü şiddet biçiminin önlenmesi ve seks işçilerinin şiddete karşı korunması maksadıyla, ortaya çıkan şiddet vakaları sonrası avukatlar tarafından birincil referans olarak ele alınacak mevzuat örneklerinden biri Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'dur.

Şiddet mağduru seks işçilerinin ihtiyacını duyacakları koruma mekanizmalarının tesis edilmesi, mağdurların şiddet önleme ve izleme merkezlerine yönlendirilmeleri ve sığınmaevlerine yerleştirilebilmeleri, yerel yönetimlerin sunduğu danışma merkezlerinden faydalandırılmaları, kolluk kuvvetlerinin korumasının temin edilmesi ve benzeri adımların atılabilmesi sürecinde önemli olan bilgiler ilgili kanun ve bu kanun üzerinden oluşturulmuş yönetmeliklerden edinilebilir.

5393 Sayılı Belediye Kanunu⁹ ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu¹⁰

Özellikle kayıtlı ve dolayısıyla yasal şekilde çalışan genelevlerin ve kayıtdışı seks işçiliğini düzenleyen, Umumi Hıfzısıhha Kanunu ile kısaca Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Tüzüğü olarak adlandırılan mevzuat örneği üzerinden faaliyet gösteren seks işçiliği biçimlerine dair hukuki destek talebi söz konusu olduğunda, avukatların ilgili kanunlara başvurması gerekmektedir.

8 Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un bütün metnine ilgili linkten erişebilirsiniz: <http://www.mevzuat.gov.tr/Mevzuat-Metin/1.5.6284.pdf>

9 Belediye Kanunu'nun bütün metnine ilgili linkten erişebilirsiniz: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5393.pdf>

10 Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun bütün metnine ilgili linkten erişebilirsiniz: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5216.pdf>

Birçok genelevin işleyişi sürecinde fuhuşla mücadele komisyonları ve belediyeler üzerinden gerçekleştirilen denetimler sonucunda genelevlere temin edilmiş olan ruhsatların devamı veya iptali ile ilgili durumlar söz konusu olup hukuki destek için avukatlara başvurulduğunda, ilgili kanunların maddelerinin detaylıca bilinmesi, mevzuatın uygulamaya ne şekilde yansıdığına bilinmesi gerekmektedir.

Ek olarak, kayıtdışı alanda sürdürülen ve ilgili mevzuatça yasaklanan seks işçiliği ile ilgili mülki idari birimleri tarafından verilen mühürleme işlemleri gibi işlemler sonrasında ilgili belediyelerin ruhsat iptali gibi adımlar atması muhtemeldir. Bu minvalde, danışanların talepleri üzerine hukuki destek sunacak avukatların ilgili kanunlar ve bu kanunlar üzerinden çıkarılan yönetmelikleri detaylıca bilmesi elzemdir.

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu¹¹

Özellikle kayıtlı şekilde seks işçiliğinin yapıldığı genelevlerde çalışan seks işçilerinin prim ödemeleri, sosyal güvenceleri ile ilgili konular ve benzeri konular ile ilgili sorun yaşayan seks işçisi danışanlar olduğu zaman, hukuki destek sunacak avukatların Sosyal Sigortalar Kanunu ile ilgili diğer mevzuat örneklerine başvurmaları elzemdir.

6701 Sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu¹²

Seks işçilerinin çeşitli alanlarda karşılaştıkları ayrımcılık sonrasında başvuruda buldukları avukatların Türkiye İnsan Hakları ve

11 Sosyal Sigortalar Kanunu'nun bütün metnine ilgili linkten erişebilirsiniz: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.506.pdf>

12 Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun bütün metnine ilgili linkten erişebilirsiniz: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6701.pdf>

Eşitli Kurumu Kanunu üzerinden ilgili mercilere başvuru yapımları önem kazanmaktadır.

Türk Ceza Kanunu'nun 122. Maddesi'ne ek olarak, alternatif kurumlara yapılabilecek başvuruların, seks işçilerinin meslekleri veya cinsel kimlikleri dolayısıyla maruz bırakıldıkları ayrımcılık karşısında emsal teşkil edebilecek kazanımlarla sonuçlanması muhtemeldir. Özellikle Kamu Denetçiliği Kurumu ile Türkiye İnsan Hakları Kurumu gibi mekanizmaların harekete geçirilmesi bu minvalde son derece önemli olacaktır. Bu gibi kurumlar üzerinden elde edilebilecek emsal kararların, sonrasında gerçekleştirilebilecek suç duyurularını güçlendirici unsur olarak kullanılacağı bir gerçektir.

ÖNEMLİ NOT:

Seks işçilerine hukuki danışmanlık veya doğrudan hukuki destek sunan avukatların, uluslararası insan hakları mekanizmaları ve uluslararası insan hakları belgelerini de incelemesi, ilgili mekanizmalar ve belgeler hakkında bilgi sahibi olması ve hukuki destek sunumu sürecinde bu mekanizma ve belgeleri kullanması son derece önemlidir.

Birleşmiş Milletler tarafından onaylanan sözleşmeler, alınan tavsiye kararları, onaylanan tasarılar, Birleşmiş Milletler'in ilgili birimleri (Evrensel İnsan Hakları Beyanname, İkiz Sözleşmeler ve benzeri metinler ile BM'nin ilgili komiteleri ve birimleri - CEDAW gibi); Avrupa Konseyi tarafından onaylanmış sözleşmeler, alınan tavsiye kararları, onaylanan tasarı metinleri, yetkili birimler (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, İstanbul Sözleşmesi ve benzeri metinler ile İşkenceyi Önleme Komitesi, Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliği Birimi gibi); Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) birimleri (ODİHR gibi); Avrupa Birliği'nin ilgili direktifleri, seks işçilerine hukuki destek sunulurken mutlaka dikkate alınması gereken belge ve birimlerdir.

AVUKATLARIN HUKUKİ DESTEK SÜRECİNDE TEMAS EDEBİLECEĞİ MUHTEMEL KURUMLAR

Seks işçilerine hukuki destek sunan avukatlar, bu süreç içerisinde, aşağıda isimleri yazılı olan kamu kurum ve kuruluşları ile temas etmek durumunda kalabilmektedir. Bahsi geçen liste, aşağıdaki kamu kurum ve kuruluşlarından ibaret olmayabilir. Dolayısıyla, listenin örnek bir liste olduğunun farkında olmak önemlidir.

- İçişleri Bakanlığı
- Emniyet Genel Müdürlüğü
- İl ve İlçe Emniyet Müdürlükleri
- Asayiş Şube Müdürlükleri / Ahlak Büro Amirlikleri
- Polis Merkezleri / Karakollar
- İl ve İlçe Jandarma Komutanlıkları
- Nüfus Müdürlükleri
- Sağlık Bakanlığı
- Türkiye Halk Sağlığı Kurumu
- İl Halk Sağlığı Müdürlükleri
- Toplum Sağlığı Merkezleri
- Deri ve Zührevi Hastalıklar Hastaneleri
- Valilikler ve Kaymakamlıklara Bağlı Fuhuşla Mücadele Komisyonları
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
- İl Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlükleri
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumları

- Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri
- Sığınmaevleri
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- Sosyal Güvenlik Kurumu
- İl Sosyal Güvenlik Müdürlükleri
- İŞ-KUR
- Belediyeler
- Belediye Kadın Danışma / Dayanışma Merkezleri
- Belediyelere Bağlı Sığınmaevleri
- Kamu Denetçiliği Kurumu
- Türkiye İnsan Hakları Kurumu
- Valiliklerin ve Kaymakamlıkların İnsan Hakları Kurulları
- T. B. M. M. İhtisas Komisyonları (İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, Dilekçe Komisyonu, İşçileri Komisyonu, Adalet Komisyonu, Kadın – Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, vb.)
- İlgili Savcılıklar ve Mahkemeler
- Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı, Birleşmiş Milletler gibi devletlerüstü mekanizmalar ve ilgili birimleri
- Sosyal Yardımlaşma Vakıfları
- İnsan Hakları STK'ları (Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği başta olmak üzere seks işçilerinin genel insan hakları durumu ile ilgili çalışan STK'lar; LGBTİ ve kadın STK'ları, çocuk hakları, mülteci ve sığınmacı hakları ile ilgili çalışan STK'lar, diğer insan hakları STK'ları)

SEKS İŞÇİLİĞİ MEVZUATINA ELEŞTİREL YAKLAŞIM

Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği, seks işçiliğinin bir işçilik biçimi olduğunu iddia eder. Çocukların ticari cinsel istismarı ve insan ticareti dışında kalan ve cebir, tehdit, hile, şantaj ve çeşitli şiddet eylemleri sonucunda seks endüstrisine sürüklenme dışındaki seks işçiliğinin, tüm diğer işçilik biçimlerine özgü çalışma koşullarına sahip olması gerektiğini talep eden Kırmızı Şemsiye, seks işçiliğine yönelik ahlakçı, önyargılı ve mitlere dayanarak oluşturulan mevzuat ve politikaların değiştirilmesi gerektiğini belirtir.

Türkiye’de seks işçiliği, aslen düzenleyici bir mevzuat ile düzenlenmiştir. Önceki bölümlerde dile getirilen Umumi Hıfzısıhha Kanunu ve bu kanuna dayanılarak oluşturulan Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Tüzüğü üzerinden genelevler ile kayıt altına alınan seks işçileri, düzenleyici mevzuatın en belirgin göstergesidir. Kayıt altında veya dışında gerçekleştirilen seks işçiliğine dair her türlü detayı düzenleyen ilgili mevzuat örnekleri, seks işçiliğini bir gerçeklik olarak tanır ve yasal sistem içerisinde konumunu belirler.

Her ne kadar düzenleyici mevzuat üzerinden seks işçiliği bir realite olarak tanınsa da, idare bir yandan da seks işçiliğini önlemeyi ve yasaklamayı da hedeflemektedir. Ek olarak, seks işçiliğinin cezalandırılmasına sebep olan çeşitli mevzuat örnekleri ve uygulamalar da mevcuttur. Kısaca belirtmek gerekirse, seks işçiliği Türkiye’de hem düzenleyici bir mevzuat üzerinden düzenlenmekte, hem de önleyici bir bakış açısı ile yasaklanmakta ve cezalandırılmaktadır. Tam da bu sebeple, var olan mevzuat ve uygulamaların içinde barındırdığı ve seks işçilerine son derece olumsuz şekilde yansıyan bu çelişkinin ortadan kaldırılması elzemdir.

Seks işçiliğinin çeşitli unsurlarını detaylı bir şekilde düzenlemeyi hedefleyen ve önceki bölümlerde dile getirilen Tüzük, 1961 tarihlidir ve günümüzdeki uygulamaları ciddi şekilde sorunlar ortaya çıkarmaktadır. 1960'ların Türkiye'sinin koşullarına ve gerçekliğine göre hazırlanmış olan Tüzük'ün 21. Yüzyılın Türkiye'sinde uygulanması mümkün değildir.

Tüzük, cinsiyetçi bir yaklaşım ile oluşturulmuştur. Genelevlerin işleyişi ve genelevlerde çalışan seks işçisi kadınların çalışma koşullarına dair detaylar, Tüzük'ün bahsi geçen kadınları kontrol altında tutmayı, toplumun genelinden ayırmayı ve de "açık cezaevi" denebilecek koşullara mahkum etmeyi hedeflediği ortadadır. Dolayısıyla, ilgili Tüzük'ün seks işçilerinin insan hakları ekseninde yeniden ele alınması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Tüzük'ün seks işçilerine olan yaklaşımını şekillendiren diğer bir unsur, devletin "*cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar*"ın toplumun geneline yayılmasını önleme çabasıdır. Bu çabanın bir sonucu olarak, seks işçileri devletin sağlık birimlerinin katı denetimine tabiidir. İlgili Tüzük gereğince, genelevlerde çalışan ve kayıt altında bulunan seks işçilerine yönelik zorunlu test uygulaması mevcuttur. Ek olarak, kayıtdışı alanda çalışan seks işçileri de kolluk uygulamaları sonucunda zorla kan testine götürülmektedir. Bu uygulamalar, kişilerin sağlık hakkı ekseninde değerlendirildiğinde, zorunluluğu ve kişilerin rızasını içermediği için, bir insan hakları ihlalidir.

Seks işçilerinin çalışabilecekleri güvenli alanların oluşturulması talebi dikkate alındığında, genelev gibi fiziksel koşulları belirlenmiş, sağlık ekseninde bazı düzenlemeler üzerinden teşkil edilmiş ve de çalışanların sosyal güvenliğini dikkate alan bir örneğin bulunması son derece önemlidir. Tam da bu sebeple, genelevlerde çalışan kadınların önemli bir kısmı ile kayıtdışı alanda çalışan seks işçileri, genelev gibi çalışma mekanlarının kapatılmaması gerektiğini, aksine koşullarının düzeltilmesi suretiyle sayılarının

arttırılması gerektiğini ifade etmektedir. Ancak, genelevlerin ve buralarda çalışan kadınların çalışma koşullarını düzenleyen mevzuatın, işin asli unsurları olan seks işçilerinin insan hakları ve emekçi hakları eksenli talepleri dikkate alınarak iyileştirilmesi gerekmektedir.

Seks işçilerinin asgari ücret üzerinden primlerinin ödenmesi, geç yaşlarda emekli olabilmeleri, uzun saatler çalışmaları ve benzeri uygulamalara son verilmesi önemlidir. İlgili mevzuatın, seks işçilerinin ağır bir işçilik biçimini yerine getirdikleri gerçeğinden hareketle yıpranma paylarını dikkate alarak erken emeklilik olanağını sunması, asgari ücret üzerinden primlerin ödenmesine son verilmesi ve seks işçilerinin gün içerisinde uzun saatler boyunca çalışmaya zorlanmalarının önüne geçmesi gerekmektedir.

Genelevlerde çalışan seks işçileri üzerinde, ilgili mevzuatın yaklaşımı gereğince ortaya çıkma ihtimali yüksek olan patron ve vekil baskısının ortadan kaldırılması gerekmektedir. Birçok seks işçisi, patronlar veya vekiller üzerinden daha çok müşteri almaları yönünde baskıyla karşılaşmaktadır. Birçok seks işçisi ise, psikolojik şiddete ek olarak, fiziksel ve cinsel şiddetin de mağduru olabilmektedir. Mevzuatın, seks işçilerinin güvenliğini kendi talepleri paralelinde sağlaması gerekmektedir.

İlgili Tüzük, genelevlerde çalışan seks işçileri üzerinde kolluk kuvvetlerinin keyfi uygulamalarına müsaade edecek şekilde oluşturulmuştur. Seks işçilerinin, birer işçi oldukları ve denetim altında olsalar bile "köle" olmadıklarının tespit edilmesi ve bunun koşullarının ilgili mevzuatça oluşturulması gerekmektedir.

Kolluk kuvvetlerinin idari gücüne ek olarak, il ve ilçelerdeki fuuşla mücadele komisyonlarının işleyişine bizzat genelev çalışanı veya kayıtdışı alanda çalışan seks işçilerinin dahil edilmesi, bu kişilerin fikirlerinin alınması, komisyonların seks işçilerini keyfiyetle denetim altında tutan birimler olmak yerine seks işçilerinin

ihtiyaç ve hassasiyetlerine cevap veren birimler olması gerekmektedir.

Genelev çalışanlarının, insanlık onuruna yakışır koşullarda ücret alması, primlerinin ödenmesi, çalışma saatlerinin belirlenmesi, patronlarına vermek zorunda oldukları payın minimize edilmesi veya genelevlerin doğrudan seks işçilerinin kendi yönetimine devredilerek yeni bir teşkilatlanmanın oluşturulması, çeşitli sebeplerle mağduriyet yaşayan seks işçilerinin adalet mekanizmalarına erişimlerinin önündeki engellerin mevzuatça kaldırılması son derece önemlidir.

Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Tüzüğü, seks işçiliğinin bir yandan yasal koşullar altında sürdürülmesine imkan sağlarken, bir yandan da Türkiye'deki seks işçilerinin ezici bir çoğunluğunun bulunduğu kayıtdışı alanda bulunan seks işçilerine yönelik idari yaptırımları gündeme getirmektedir. Bu durum, kayıtçı ve kayıtdışı ikiliği yaratırken, bir yandan da aynı işi yapan kişiler arasındaki hak durumunu da bertaraf etmektedir.

Kayıtdışı alanda çalışan seks işçileri, Tüzük'ün yetkilendirdiği komisyonların yönlendirmesi ile kolluk kuvvetlerinin sürekli baskısına maruz kalmaktadır. Bir yandan geneleve başvuru yapmalarına rağmen, mevzuata uygun olmayan keyfi ve hukuksuz gerekçelerle başvuruları reddedilen ve kayıtdışı alana mahkum edilen seks işçileri, diğer yandan da kayıtdışı alanda çalıştıkları gerekçesiyle idari yaptırımlara maruz kalmaktadır. Seks işçileri, kiraladıkları veya kendilerine ait olan evlerde seks işçiliği yaptıkları gerekçesi ile kolluk kuvvetlerinin baskını ile karşılaşmakta, bu baskınlar sonrası hazırlanan tutanakların komisyonlara sunulması sonrası ise evleri geçici süreyle mühürlenmektedir. Ev mühürlenmeleri, seks işçilerini sürekli olarak tedirginliğe itmekte ve sürekli evleri mühürlenmiş seks işçilerinin taşınma ve benzeri masrafları dolayısıyla yoksulluğu artmaktadır. Birçok seks işçisi, sokakta güvensiz koşullarda seks işçiliği yapmaya itilmektedir.

İdari bir işlem biçimi olarak Telekomükasyon İletişim Başkanlığı tarafından seks işçilerinin müşteri bulmak amacıyla reklam verdikleri web sayfaları kapatılmaktadır. Seks işçilerinin müşteri buldukları barlar, pavyonlar, gazinolar ve benzeri mekanlar ilgili mevzuat gereğince kapatılmaktadır. Bu durum, seks işçilerini fiziksel güvensizliğe ve araçların tahakkümüne itmektedir. Fuhuş önlemeyi hedefleyen idare uygulamaları, seks işçilerinin cinsel sağlık ve üreme sağlığı durumuna zarar verirken, bir yandan da kamu düzenine tehdit olabilecek kriminal ağların seks işçileri üzerinden beslenmesine zemin hazırlamaktadır.

Sokak ve caddelerde müşteri bulmak zorunda bırakılan seks işçileri ise, fuhuşla mücadele komisyonlarının yetkilendirmesi ile kolluk kuvvetleri tarafından kesilen idari para cezalarına maruz bırakılmaktadır. Seks işçileri, çoğunlukla günde bir kereden fazla idari para cezası ile karşılaşmakta ve bu durum seks işçilerinin devlete borçlanması anlamına gelmektedir. Devlete borçlanan seks işçileri, daha uzun süreler sokak ve caddelerde çalışmak ve kendilerinde alınan parayı çıkarmak durumunda kalmaktadır. Aynı durum, seks işçilerini daha fazla şiddetin göbeğine itmektedir. Birçok seks işçisi, kolluk kuvvetlerinin yıldırıcı uygulamalarından korunabilmek amacıyla kendilerinden haraç alan kriminal ağlar ile çalışmaya itilmektedir. Bu durum, Tüzük'ün öngördüğü genel sağlık ve kamu düzeninin tesis edilmesine değil, ortadan kalkmasına sebep olmaktadır.

Bir yandan seks işçiliğinin yasallaşmasını ve dolayısıyla düzenlenmesini öngören bir mevzuat üzerinden seks işçilerinin çalışma koşulları belirlenirken, diğer yandan seks işçiliğinin önlenmesi amacıyla yasaklayıcı ve kriminalize edici mevzuat gündemde tutulmaktadır. Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Tüzüğü'nün genelevler ve kayıt altında bulunan kadınların çalışma koşullarını düzenlerken kayıtdışı alanda devam eden seks işçiliğini yasaklamasına ek olarak, devlet Türk Ceza Kanunu üzerinden seks işçiliğinin çeşitli unsurlarını cezalandırmaktadır.

Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği, seks işçiliğinin bütün unsurlarının suç kapsamından çıkarılması gerektiğini iddia etmektedir. Mevcut Türk Ceza Kanunu, kişilerin "*fuhşa aracılık etmesini*", "*fuhşa teşvik etmesini*", "*fuhşa yer temin etmesini*" cezalandırmaktadır. Ancak, mevcut uygulama, ilgili TCK maddelerinin soruşturma ve kovuşturma evrelerinde çoğunlukla seks işçilerini hedef aldığını göstermektedir. İlgili TCK, seks işçiliğinin doğal unsurları olan aracılık etmek ve yer temin etmek eylemlerini cezalandırmak suretiyle seks işçiliğinin önlenilebileceğini düşünmektedir. Kişileri fuhşa teşvik etmek ifadesi ise, muğlaklık barındırmaktadır ve bu sebeple seks endüstrisi içerisinde yer alan herkesi hedef alabilecek bir ifadedir.

Cebir, tehdit, hile, çaresizliğinden faydalanma, şiddet uygulama fiilleri ile birlikte gerçekleşmediği sürece, yukarıda dile getirilen ibarelerin suç kapsamından çıkarılması gerekmektedir. Kirayı ortak ödeyip aynı evde yaşan ve seks işçiliği yapan seks işçilerinin polis baskınları sonrası bu maddeler üzerinden soruşturulması ve kovuşturulması, seks işçilerini ciddi şekilde mağdur etmektedir.

Kişiler, araçlarla da çalışmak isteyebilir ve bu aracılık sisteminin büyüklüğü, devletin ilgili mevzuat ve uygulamalarla seks işçilerinin yıldırması sebebiyle daha da artmaktadır. Devlet, seks işçiliğini bir gerçeklik olarak tanısa ve seks işçilerinin çalışma koşullarını ihtiyaç ve hassasiyetlerine uygun şekilde düzenlese, seks işçilerinin araçlara duyacağı ihtiyaç azalacaktır. Ancak, mevcut koşullarda, endüstri içerisinde yer alan seks işçileri, güvenli fiziksel koşullarda ve kolluk kuvvetlerinin baskısından uzak çalışabilmek amacıyla araçlarla çalışabilmektedir. Bu durum, mevcut TCK üzerinden, seks işçiliği yapan veya yapmayan araçlarla birlikte seks işçilerinin de mağduriyetlerinin katlanmasına sebep olmaktadır.

Türk Ceza Kanunu, her halükarda kişilere zorla seks işçiliği yaptıran kişilerin cezalandırmasını öngörmektedir. Bu Kırmızı Şemsiye

olarak bizim de talep ettiğimiz bir durumdur. Ancak, uygulama esnasında, idarenin geniş yorumlarına müsaade eden yasanın değiştirilmesi elzemdir.

Seks işçiliği, suç içermeyen bütün unsurları ile birlikte tamamı ile suç olmaktan çıkarılmalıdır. Seks işçiliğinin bir işçilik biçimi olarak tanınması ve sektör içerisinde yer alan kişilerin insan haklarına uygun çalışma koşullarının düzenlenmesi gerekmektedir. Var olan yasal durum ve uygulama, seks işçiliğini bir yandan yasallaştırıp düzenlerken, diğer yandan ise yasaklamakta ve cezalandırmaktadır. Seks endüstrisini çevreleyen bu çelişkili yasal durumun bertaraf edilmesi, seks işçiliğinin suç olmaktan çıkarılması, var olan mevzuat örneklerinin seks işçilerinin ihtiyaçları dikkate alınarak yenilenmesi veya değiştirilmesi gerekmektedir. Seks işçiliğini çevreleyen güvenlikçi bakış açısı yerine seks işçilerinin ve genel toplumun sağlığını ön plana alan, seks işçilerinin insanlık onuruna uygun çalışma koşullarında çalışmasını önceleyen, seks işçilerine sosyal güvence dahil olmak üzere emek eksenli haklarını teslim eden, seks işçiliğine yönelik var olan ahlakçı tavrı reddeden ve seks işçilerinin topluma entegrasyonunu tesis eden mevzuat ve politikaların geliştirilmesi son derece önemlidir.

SEKS İŞÇİLERİNİN ADALET MEKANİZMALARINA ERİŞİMİNİ KISITLAYAN FAKTÖRLER

Seks işçileri, toplumdaki en kırılgan gruplardan biridir. Bu kırılganlık, seks işçilerinin maruz kaldıkları damgalanma ve ötekileştirme sebebiyle ortaya çıkmaktadır. Seks işçilerinin maruz kaldıkları sistematik hak ihlalleri sonrasında adalet mekanizmalarına erişimleri son derece sıkıntılıdır. Seks işçilerini çevreleyen damgalanma, ötekileştirme, toplumun çeperlerine itilme ve yoksulluk, bu grubun üyelerinin hukuki desteğe ve sonrasında adalet mekanizmalarına erişimlerini engellemektedir.

Seks işçilerinin adalet mekanizmalarına erişimde yaşadığı sorunları, ana başlıklar halinde aşağıdaki şekilde sınıflandırabiliriz. Unutulmaması gereken bir bilgi, seks işçilerinin adalet mekanizmalarına erişimlerini engelleyen birçok başka faktörün bulunduğudır. Dolayısıyla, aşağıdaki liste sınırlı bir listeymiş gibi algılanmamalıdır.

a) Avukatlar Arasında Seks İşçilerine Yönelik Var Olan Önyargılar

Avukatlar da bu toplumun üyeleridir. Türkiye toplumu içerisinde seks işçilerine yönelik yaygın şekilde var olan önyargılar, dolayısıyla avukatlar arasında da bulunmaktadır.

Seks işçilerinin gündelik hayatları süresince karşılaştıkları hak ihlallerini bilmeyen, seks işçiliği mevzuatı ve seks işçilerine yönelik idarenin uygulamalarının seks işçileri üzerindeki olumsuz etkisinden haberdar olmayan ve toplumda seks işçilerine yönelen öfke ve nefrete sahip olan birçok avukat bulunmaktadır.

Hak ihlali mağduru seks işçileri, yaşadıkları olaylar sonrasında avukatlara başvurmaktadır. Ancak bazı deneyimler göstermektedir ki, avukatlar seks işçilerine hukuki destek hizmeti sunmak istememektedir. Gerek avukatların kendi önyargıları ve fobileri, gerekse kendi çevrelerinden gelebilecek tepkiler sebebiyle seks işçilerine hukuki destek sunmayı reddeden avukatlar bulunmaktadır.

Avukatların, hizmet sunumu esnasında ayrımcılık yapıyor olması, başlıbaşına bir hak ihlalidir. Bu hak ihlaline maruz bırakılan seks işçileri, gündelik hayatlarında halihazırda karşılaştıkları hak ihlallerine ek olarak bir de adalet arama sürecinde kendilerine destek olmasını bekledikleri avukatlardan hak ihlali görmektedir. Bu durum da, seks işçilerinin adalet mekanizmalarına erişimini ciddi şekilde kısıtlamaktadır.

b) Savcılar ve Hakimler Arasında Seks İşçilerine Yönelik Var Olan Önyargılar

Birçok hakim ve savcı, seks işçilerinin kamu düzeni, genel ahlak ve genel sağlık açısından topluma tehdit teşkil ettiğini düşünmektedir. Aynı şekilde, savcılar ve hakimlerin bir kısmı da, seks işçilerinin toplumun "*hastalıklı*", "*günahkar*", "*aciz*" ve benzeri üyeleri olduğunu düşünmektedir.

Seks işçilerinin maruz bırakıldıkları hak ihlalleri sonrasında ortaya çıkan soruşturma ve kovuşturma evrelerinde savcılarının ve hakimlerin adil yargılama yapmayabildikleri bilinmektedir. Seks işçilerini öldürenlere "*haksız tahrik*" veya "*iyi hal*" indirimleri veren, seks işçilerine duruşmalar esnasında bağırarak veya seks işçilerine son derece önyargılı sorular soran birçok hakim bulunmaktadır. Herhangi bir vaka yaşandığında, olayın sorumlusunun doğrudan seks işçileri olduğunu düşünen hakimler vardır. Birçok savcı ise, seks işçilerini hedef alan ayrımcılık ve şiddet eylemleri sonrasında kendilerine intikal eden dosyalarda detaylı inceleme yapmamakta ve seks işçilerini hedef alan faillerin az cezalarla yargılanmalarını veya hiç yargılanmamalarını talep edebilmektedir.

Savcılarının ve hakimlerin, seks işçilerinin gündelik hayatlarında ortaya çıkan ihtiyaç ve hassasiyetlerinin farkında olmamaları ve bu sebeple oluşan önyargılarının bulunması, hak ihlali mağduru birçok seks işçisinin adalete erişimini engellemektedir.

c) Kolluk Görevlilerinin Seks İşçilerine Yönelik Önyargıları

Seks işçileri, yaptıkları işi çevreleyen mevzuat ve uygulamalar dolayısıyla sürekli olarak kolluk kuvvetleri ile karşılaşmaktadır. Bu karşılaşmalar, çoğunlukla kolluk kuvvetlerinin seks işçilerine yönelik olumsuz tutum ve tavırları ile ortaya çıkmaktadır. Seks işçileri kolluk kuvvetleri tarafından aşağılanmakta, hakarete maruz kalmakta, fiziksel ve cinsel şiddet görmekte ve tehdit edilmektedir. Bu durum, seks işçilerinin kolluk kuvvetlerine yönelik güvenini ortadan kaldırmaktadır. Bu güvensizlik atmosferinde, seks işçileri, hak ihlali mağduru olsalar bile, kolluk kuvvetlerine başvuramayabilmektedir. Zira, hak ihlali sonrası polis merkezlerine başvursalar bile, bizzat polisler tarafından yeniden mağdur edileceklerini düşünmektedirler.

Yaşanan hak ihlalleri sonrası kolluk kuvvetlerine başvuran seks işçilerinin önemli bir kısmı ise, kendilerine yardım etmekte yükümlü kolluk görevlileri tarafından yeniden mağdur edilmektedir. Yaşadıkları şiddet olayları sonrası polis merkezlerine sırf yaptıkları iş dolayısıyla alınmayan, suç duyurusunda bulunması engellenen, suç duyurusunda bulunmaması için tehdit edilen veya ikna edilmeye gayret edilen, yardım almak için gittikleri polis veya jandarma birimlerinde yeniden fiziksel şiddet mağduru olan birçok seks işçisi bulunmaktadır. Bu örnekler, seks işçilerinin yaşadıkları mağduriyetler sonrasında adalet mekanizmalarına erişimlerini kısıtlamaktadır.

Polisler veya jandarma görevlileri tarafından çeşitli biçimlerde şiddet mağduru olan seks işçileri, failer hakkında suç duyurusunda bulunmak istediklerinde çeşitli mağduriyetlerle karşılaşmaktadır. Suç işleyen idarenin kendi görevlileri olduğunda, seks işçileri başka bir mağduriyet kısır döngüsünün içine düşmektedir. Kendilerine karşı suç duyurusunda bulunan seks işçilerini tehdit

eden, onlara şiddet uygulayan, sırf kendisi hakkında suç duyurusunda bulunduğu için sürekli olarak o seks işçisine idari para cezası kesen veya evini mühürleyen kolluk görevlileri bulunmaktadır.

Çoğu durumda, kolluk görevlileri hakkında suç duyurusunda bulunulsa bile ya o kolluk görevlileri hakkında takipsizlik kararı verilmekte ya da dava açılrsa bile kolluk görevlileri cezasızlıkla ödüllendirilmektedir. Polisin veya jandarmanın, bir seks işçisine yönelik gerçekleştirdiği hak ihlali sonrasında cezalandırıldığı örnek sayısı son derece azdır. Bu durum, seks işçilerini adalet mekanizmalarına başvurmak konusunda caydırmaktadır. Ortaya çıkan sonuç, seks işçilerine karşı devam eden kurumsal şiddetin daha da sürdürülebilir bir şekilde devam etmesi olmaktadır.

d) Seks İşçilerinin Adalete Erişim Konusundaki Bilgi Düzeyinin Azlığı

Birçok seks işçisi, maruz bırakıldıkları hak ihlalleri sonrasında hangi hukuki adımları atmaları gerektiğini bilmemektedir. Çoğunlukla akranlarından duydukları bilgiler ile hareket eden seks işçileri, kendilerine ayrımcılık yapan veya şiddet uygulayan kişilerin hukuk sürecinde ceza almalarını sağlayamamaktadır. Atılan eksik veya yanlış adımlar, seks işçilerine yönelik hak ihlallerinin faillerinin cezasızlıkla ödüllendirilmesine sebep olmaktadır.

Seks işçilerinin önemli bir kısmı, kendilerine yönelik hak ihlalleri sonrasında hangi kuruma başvuracaklarını, avukata nasıl erişeceklerini, kendilerini çevreleyen en temel mevzuat örneklerini, kolluk kuvvetlerinin keyfi ve hukuksuz uygulamalarına karşı hangi adımları atmaları gerektiğini bilmemektedir. Bu durum, seks işçilerinin adalete erişimlerini engellemektedir.

Kırmızı Şemsiye, tam da bu sebeple, seks işçilerine yönelik geniş katılımlı adalete erişim temalı eğitimler düzenlemektedir. Amacımız, avukata erişimleri olmasa bile, seks işçilerinin mağduriyetleri sonrası ne yapmaları gerektiğini bilmelerini sağlamak ve kapasitelerini güçlendirmektir.

e) Seks İşçilerinin Kendilerine Yönelen Hak İhlallerini Kanıksaması

Seks işçileri, yaptıkları iş dolayısıyla sürekli şekilde hak ihlaline maruz kalmaktadır. Müşterileri, aracıları, patronları, partnerleri, organize suç grupları, kolluk kuvvetleri ve benzeri birçok aktör tarafından hak ihlaline maruz kalan seks işçileri, kendilerine karşı geliştirilen bu hak ihlallerinin hayatın olağan akışı içerisinde gerçekleşen vakalar olduğunu düşünebilmektedir.

Birçok seks işçisi, maruz kaldıkları darp veya gasp eylemini bir hak ihlali olarak görmeyebilmektedir. Veya, polislin kendilerine hakaret etmesinin "*normal*" bir şey olduğunu düşünebilmektedir.

Seks işçilerinin kendilerine karşı ortaya çıkan hak ihlallerini kanıksaması, adalete erişim konusundaki motivasyonlarının ortadan kalkmasına sebep olmaktadır. Hak ihlallerinin normalleştirilmesi, bir süre sonra benimsenmeleri anlamına gelmektedir. Bu durum ise, seks işçilerini hedef alan hak ihlallerinin kısır bir döngü içerisinde devam etmesi manasına gelmektedir.

f) Seks İşçilerinin Ekonomik Kapasitesinin Olmaması

Seks işçilerinin önemli bir kısmı, yoksulluk içerisinde yaşamlarına devam etmektedir. Evlerini kendilerine yönelik ayrımcılık dolayısıyla yüksek fiyata kiralayabilen, ev mühürlemeleri dolayısıyla sürekli ev taşımak zorunda bırakılan, sürekli idari para cezası kesilen, araçlarına para vermek zorunda olan, gündelik yaşamları içerisinde yaptıkları iş sebebiyle birçok ek gideri olan seks işçilerinin bir de maruz bırakıldıkları hak ihlalleri sonrasında avukat başta olmak üzere adalet mekanizmalarına erişim sürecinde yapmaları gereken harcamalar ile ilgili sorunları bulunmaktadır.

Sabit bir ekonomik gelirleri olmayan çoğu seks işçisi, kendilerine "*para kapısı*" olarak bakan birçok avukat tarafından istismar edildiği bir gerçektir. Buna ek olarak, hak temelli bir yaklaşımla seks işçilerine hukuki destek sunmaya gayret eden avukatlara dahi ödeme yapamayan seks işçileri bulunmaktadır. Seks işçilerini hedef alan şiddet, güvencesizlik ve yoksulluk, onların avukatlara erişimlerini kısıtlamaktadır.

SEKS İŞÇİLERİ İLE KURULACAK İLETİŞİM NASIL OLMALI?

Seks işçilerine yönelik hukuki destek sunan avukatların, seks işçileri ile ne Şekilde irtibat kuracaklarına dair bilgilendirilmeleri son derece önemlidir. Avukatların kuracakları dil, seks işçilerine yönelik sunulacak olan hukuki desteğin kalitesini de belirlemektedir. Bu sebeple, seks işçilerinin yaptıkları işin özellikleri, çalışma koşulları, cinsel kimlikleri, yaŐam hikayeleri, önceki mağduriyetleri, travmaları ve benzeri unsurlar sebebiyle ortaya çıkabilen ihtiyaç ve hassasiyetlerine saygı duyan bir dilin kullanılması önem kazanmaktadır.

Hak temelli bir yaklaşım ile ve seks işçilerinin ihtiyacını duydukları iletişim becerisi ile ortaya konacak olan hukuki destek, seks işçilerinin mağduriyetlerinin giderilmesi açısından son derece önemli olacaktır. AŞağıda, avukatların seks işçileri ile iletişim kurarken dikkat etmesi gereken noktalar bulunmaktadır. Bahsi geçen noktalar konusunda avukatların gösterecekleri özen, seks işçilerinin kendilerini güvende hissederek ve kendilerine sunulan hukuki destek sonucunda iyi bir karar çıkacağına dair inançları ile pekişecektir.

a) Seks İşçilerini Yargılamayın!

Seks işçilerinin avukatlarla iletişimde en çok ihtiyacını duydukları hususlardan biri, kendilerinin ve yaptıkları işin yargılanmamasıdır. Gündelik yaşamları süresince çeşitli kesimler tarafından yargılanan ve hatta bu yargılayıcı tutum ve tavırlar yüzünden hak ihlaline maruz kalan seks işçileriyle iletişimde hiç yapılmaması gereken şey, seks işçilerinin işlerini küçümseyici, aşağılayıcı bir dil ile kendilerine yaklaşılmasıdır.

Seks işçilerine, eğer avukatlara danışmalarına vesile olan vaka ile bir ilgisi yoksa, neden ve ne zaman seks işçiliğine başladıklarının, seks işçiliğini bırakmak isteyip istemediklerinin sorulmaması son derece önemlidir.

Avukatların, seks işçiliğine dair kendi kişisel yaklaşımlarını mağdur seks işçisi ile paylaşmamaları gerekir. Sunulan danışmanlık veya hukuki destek esnasında seks işçilerinin en son ihtiyacını duydukları şey, avukatların seks işçiliği konusundaki fikir ve düşünceleridir.

Ne olursa olsun, seks işçilerinin avukatlara danışmasına sebep olan vakanın yaşanmasının sebebinin, kişilerin seks işçiliği yapması olmadığının unutulmaması önemlidir. Avukatların, seks işçileriyle iletişimde, mağduru oldukları eylem ile ilgili konuşurken, diğer danışanlarına gösterdikleri anlayışı ve hassasiyeti göstermeleri zaruridir.

b) Seks İşçileri Yerine Karar Vermeyin!

Seks işçilerinin avukatlara danışmasına sebep olan hak ihlali ile ilgili seks işçileri neyi talep ediyorsa, onun uygulanması gerekmektedir. Avukatların, seks işçilerini, muhtemel senaryolar ve atılabilecek adımlar konusunda bilgilendirmesi yeterlidir. Avukatların kendilerini seks işçilerinin yerine koymaması, onlar adına karar vermemesi son derece önemlidir.

Unutulmaması gereken bir husus, seks işçilerinin maruz bırakıldıkları hak ihlalleri ile ilgili birçok dinamiği dikkate alarak hareket etmek zorunda olduğudur. İdeal koşullarda, herhangi bir hak ihlali sonrasında atılması gereken adımlar ortadayken, bir seks işçisinin mağduriyeti sonrasında bu adımlar değişebilmekte veya daha dikkatli bir değerlendirmeyle atılabilmektedir.

Seks işçilerinin tehdit edilebildiğini, polis baskısına maruz bırakılabildiğini, görünürlük sorunlarının olabildiğini dikkate almak ve atılması muhtemel hukuki adımlar ile ilgili seks işçilerinin karar vermesine olanak sağlamak gereklidir.

Maruz kaldıkları baskılar sonucunda birçok seks işçisi suç duyurusunda bulunmaktan vazgeçebilmektedir. Buna benzer durumları avukatların yargılamaması ve seks işçilerini eleştirmemesi gerekmektedir. Avukatlara düşen görev, seks işçilerini anlamak ve bir danışan olarak onlara saygı duymaktır.

c) Doğru Bir Dil Kullanın!

Avukatların seks işçileri ile olan iletişimlerinde cinsiyetçi olmayan bir dil kullanmaları son derece önemlidir. "*Fuhuş*" yerine, "*seks işçiliği*", "*fahişe*" yerine "*seks işçisi*" gibi kavramları kullanmak elzemdir. "*Kötü yola düşmek*", diğer işlerden bahsederken "*normal işler*", seks işçisi olmayanlardan bahsederken "*normal insanlar*" gibi ifadelerin kullanılmaması gerekir. Kullanılacak kavramlar ile ilgili sorular olduğunda, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği'ne danışılmalıdır.

d) Seks İşçilerinin Hassasiyetlerine Dikkat Edin!

Seks işçileri, hassasiyetleri yüksek olan kişilerdir. Yaptıkları iş, karşılaştıkları mağduriyetler, kendilerine yönelen şiddet, görünürlük sorunları gibi sebepler dolayısıyla seks işçilerine hukuki destek sunulurken, diğer müvekkillerde dikkat edilmeyen hususlara dikkat etmek gerekebilir.

Örneğin, sürekli şiddete uğrama ihtimali yüksek olan seks işçilerinin devlet kurumları ile irtibata geçmekten çekineceğini dikkate almak önemlidir. Müvekkiliniz olan bir seks işçisini, isteyip istemediğini sormadan, bazı işleri halletmesi için karakola veya savcılıklara yönlendirmek veya failleri ile karşılaşma olasılığının bulunduğu mahallere sokmak son derece yanlıştır.

Seks işçilerinin aileleri, çocukları, komşuları veya akrabaları gibi kişi ve gruplar ile ilgili görünürlük hassasiyetlerinin olduğunu bilmek önemlidir. Seks işçilerine danışmadan, görünürlüklerini arttıracak ve kendilerini zor duruma sokacak adımların atılmaması gerekir.

Seks işçisi olan müvekkiliniz ile görüşmelerin, sadece siz ve müvekkilinizin olduğu bir odada gerçekleştirilmesi önemlidir. Seks işçilerinin, size başvurmasına sebep olan vakanın travmatik bir etkisi olabileceğini dikkate alarak, kendisini sorularınızla yormamanız ve ihtiyaç duyduğu anda kendisine destek olmanız gerekir. Seks işçisi müvekkiliniz ile eşit bireyler olduğunuzu ve kendisini anladığınızı ifade edebilmek amacıyla aynı yükseklikteki koltuk veya sandalyelerde oturmanız, maruz kaldığı hak ihlalini anlatırken ihtiyacını duyabileceği düşüncesiyle mendil ve su bulundurmanız önemlidir.

ŞUNLARI YAPMAYIN!

- a) Size başvuran seks işçilerini inandırıcı bulmama yanlışına düşmeyin!
- b) Size başvuran seks işçilerini herhangi bir hukuki adımı atma konusunda, özellikle çekinceleri varsa, ikna etmeye çalışmayın!
- c) Size başvuran seks işçilerini ve deneyimlerini küçümsemeyin!
- d) Size başvuran seks işçilerine öfkeli bir tonda yaklaşmayın!
- e) Size başvuran seks işçisinin hikayesini önceden kurgulamayın, önkabullerinize teslim olmayın!
- f) Size başvuran seks işçilerinin konuşma şekli, görüntüsü, hal ve hareketleri ile ilgili yorumda bulunmayın!
- g) Size başvuran seks işçilerinin görüntülerini değiştirmelerini talep etmeyin! (Özellikle "*Hakim karşısına böyle çıkma!*" gibi sözler söylemeyin!)

AVUKATLAR İÇİN MEVZUAT TEMELLİ VAKA ANALİZİ ÖRNEKLERİ

Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği, avukatların seks işçilerine yönelik hukuki destek sunma süreçlerinde sahip olması gereken bilgi ve becerileri kendilerine kazandırmak amacıyla 2015'ten bu yana birçok ilden avukatın katılımı ile "*Seks İşçiliği Konulu Avukat Buluşmaları*"nı düzenlemektedir.

İlkini Nisan 2015'te, ikincisini Mayıs 2016'da Ankara'da düzenleyen Kırmızı Şemsiye, "*Seks İşçiliği Konulu Avukat Buluşmaları*" vesilesi ile, avukatlara seks işçiliğini çevreleyen mevzuat ve uygulamalar hakkında bilgilendirmeler yapmaktadır.

Avukatlara yönelik bilgilendirmeler kapsamında, birçok baroya kayıtlı avukat grup çalışmaları eşliğinde çeşitli mevzuat örnekleri üzerinden vaka analizleri gerçekleştirmiştir. Kırmızı Şemsiye, avukatların karşılarna çıkabilecek muhtemel vakalar ile ilgili bir ön çalışma yapmasını ve alanda ortaya çıkan vakalar ve bu vakalar ile ilgili atılabilecek adımlar konusunda bilgi sahibi olmasını hedeflemektedir.

28 - 29 Mayıs 2016'da, Avrupa Birliği DİHAA Programı ve Friedrich Ebert Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği'nin finansal destekleri ile Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği tarafından düzenlenen "*Seks İşçiliği Konulu Avukat Kapasite Geliştirme Eğitimi*"nde, mevzuat temelli vaka analizi çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar kapsamında, avukatlara çeşitli vakalar sunulmuş ve bu vakalar sonrası sunabilecekleri hukuki desteği Türk Ceza Kanunu, Kabahatler Kanunu ve Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Tüzüğü üzerinden formüle etmeleri rica edilmiştir.

Aşağıda, Türkiye'nin çeşitli illerinden barolara kayıtlı avukatların, ilgili vakaları ne şekilde analiz ettiğine dair bilgilendirmeler bulunmaktadır.

GRUP ÇALIŞMASI 1:

Eğitimin tasarlanması sürecinde en çok dikkat edilen konu, baro temsilcileri ve avukatlar ve diğer ilgili aktörler ile bir araya gelinip seks işçiliği çerçevesinde bilgilendirme yaparken, bir yandan da eğitimin katılımcısı olan avukatların bu güne kadar konu ile ilgili yaptıkları çalışmaların geribildirimini almak, ilgili kişilerin konu ile ilgili bilgi düzeyi ve görüşlerini tespit etmek ve sonrasında atabilecekleri gerçekçi adımları listelemek olmuştur.

Birinci grup çalışmasının amacı, seks işçilerinin, Türk Ceza Kanunu üzerinden değerlendirildiği örnek vakalar üzerinden, katılımcıların ilgili ilkeleri ve bu ilkeleri takip edecek şekilde vaka değerlendirmesi yaparak olası somut adımları belirlemesidir.

Birinci grup çalışması kapsamında, Türk Ceza Kanunu'nda seks işçiliğini ilgilendiren maddeler ile ilgili vaka analizleri gerçekleştirilmiştir. Grup çalışması öncesinde, Kırmızı Şemsiye'nin avukatları tarafından Türk Ceza Kanunu'nun seks işçilerini ilgilendiren maddeleri ile ilgili kısa bir bilgilendirme yapılmış ve katılımcıların soruları alınarak bir oturum düzenlenmiştir.

Vaka Örnekleri:

Vaka 1: P, size verilen iddianameye göre, kart dağıtması sebebiyle TCK Md. 226/1/a, b'de düzenlenen müstehcenlik suçu isnadiyla hakkında soruşturma açılmıştır.

Selda'nın avukatı olsaydınız nasıl bir savunma yapardınız?

GRUP YANITI:

Delil araştırması şarttır. Dağıtan mı yakalanmıştır? Tahrikçi ajan sorunu vardır, fuhsun delilidir ama eylemin değil. Hukuka aykırı delil sorunu vardır. Şüpheli sorunu vardır. Sevk maddesi a fıkrası hatalıdır. İddianamenin iadesi yapılmalıdır. Hedef kitle çocuklar olmadığından, kasit tartışması yapılır.

Vaka 2: Çilek, Yozgat'ta yaşayan trans bir seks işçisidir. 12.01.2015 tarihinde ... Caddesi üzerinde müşteri beklerken kolluk görevlileri yanına gelerek, kendisini karakola götürceklerini ve karakolda ceza yazacaklarını söylemişlerdir. Çilek, böyle bir uygulamanın yasalara aykırı olduğunu söylemiş, kendisinin sadece kimlik bilgilerini kolluğa bildirmekle yükümlü olduğunu ifade etmiştir. Polisler, Çilek'i karakola götürerek hakkında, birbirlerini tanı göstererek ' memura mukavemetten ' TCK'nın 265. maddesi gereğince işlem yapmışlardır.

Çilek'in ifadesi, Çilek'i karakola getiren memurların çalışmakta olduğu karakol polislerince alınmıştır.

Çilek'in ifadesi sizin huzurunuzda alınsaydı, hangi delilleri sunarınız? Nasıl bir savunma yaptınız?

Polisler hakkında şikayetçi olur muydunuz? Evetse hangi maddelere dayanırdınız?

GRUP YANITI:

TCK 265 madde unsurları vardır. Kamu görevini yapmasını engellemek amacıyla, cebir veya tehdit kullanılması gerekmektedir. Somut olayda çileğin suçun maddi ve manevi unsurlarını oluşturan bir eylemi bulunmamaktadır. Kaldı ki, kabul anlamına gelmemekle birlikte bir an olsun suç işlediği varsayıldığında burada hukuka uygunluk nedeni söz konusudur. Zira, polisler Çilek'i hukuka aykırı şekilde ceza kesmek amacıyla karakola götürmek istemişlerdir. Kamera kayıtları, tanıklar, esnaf, çevrede bulunanlar, doktor raporu, fiziksel bulgular mevcuttur. Ayrıca mukavemete uğradığı iddia edilen polislerin çalıştığı karakolda ifade alınması da hukuka aykırıdır.

Polislerin Çilek'e yönelik eylemleri, TCK 257- görevi kötüye kullanma tanımına girer.

Para cezası kesmek için karakola götürme talepleri, memura mukavemetten şikayetleri olmuştur. Polislerin bu davranışı, TCK 109 kişiyi hürriyetinden yoksun bırakma (kamu görevlisi oldukları için ağırlaştırılmış neden) ve TCK 267 iftira suç tanımına girer. Bu suçlardan polisler hakkında suç duyurusunda bulunulur.

Vaka 3: Trans Ali, kız arkadaşı Benu ile birlikte Kızılay'daki ... isimli spor salonuna gitmiş, ayrılırken spor salonunun güvenlik görevlisi gelerek "*Buraya uygun değilsiniz, burayı terk etmeniz gerek*" demiştir.

Benu ve Ali, "*Neye dayanarak bunu söylüyorsunuz*" diye sormuşlar, görevli : "*Müdürün sözlü talimatı var*" demiştir.

Ali, sizi o anda aramış olsaydı kendisine nasıl bir tavsiyede bulurdunuz?

Güvenlik görevlisinin bu fiili, TCK anlamında suç teşkil eder mi?

Evetse hangi suç işlenmiştir?

Suç duyurusunda bulunulduktan sonra, danışanınız Ali, size, cinsiyet kimliğinin ifşa edilmesinden korktuğunu, bu nedenle de şikayetinden vazgeçmek istediğini düşündüğünü söylemiştir.

Bu durumda kendisine tavsiyeniz ne olurdu?

GRUP YANITI:

Bu vakada TCK madde 122 unsurları dikkate alınır.

Ali aradığında spor salonuna intikale uğraşılır. Ya da tutanakla kendisi yahut kolluk yardımına başvurma önerilir.

Tutanakta ayrıntı belirtilmeli yahut etraftaki insanlara dikkat edilmesi ileride dava açısından tanıklık anlamında önemlidir.

Kamera kontrolü önerilir.

Spor salonu müdürüyle görüşme talep edilir.

Gerekli tutanak işlemleri sonunda kavga etmeden veya ısrarcı olmadan orayı terk etmelidir.

TCK md. 122/1b nefret ve ayrımcılık, kuruma ait bir spor salonuysa görevi kötüye kullanma suçu mevcut olabilir. TCK hakaret hükümlerinin devreye sokulmasına çalışılabilir.

Suçun takibinin şikayete bağlı olmadığı anlatılır. Ali, ifşa çekincesi konusunda bilgilendirilir. Kimlik bilgilerinin gizlenmesi (İstanbul sözleşmesi), kapalı duruşma, mağdurun günsüz dinlenmesi, kişisel verilerin korunması kanunu hükümleri, STK müdafiliği imkanı anlatılmalıdır. Psikolojik ve sosyal destek imkanı değerlendirilir. Vazgeçme kararını ötelemesi önerilir.

Vaka 4:

Tape No: 1256 – 1257

A: Alo

B: Alo

A: Efendim

B: Merhaba

A: Merhaba

B: N'apıyosun?

A: Sağol canikom, sen?

B: He kolim var da dedim götürebilir miyim?

A: Selim'i ara götür.

B: Onu aradım, dedi A'yı ara.

A: Tamam, de ki, A'yı aradım, haberi var.

B: Tamam hayatım, hoşça kal

A: Hadi görüşürüz, tamam.

Kolluk, yukarıdaki telefon görüşmesinden; A'nın, B ile B'nin, para karşılığında cinsel ilişkiye girmek için anlaştığı müşterisinin, A'nın, fuhuş amaçlı kiraladığı evde ilişkiye girmeleri konusunda anlaştığı, ev sorumlusu olarak Selim'i görevlendirdiği, B'ye, Selim ile görüşmesini söylediği sonucunu çıkartmıştır.

A savunmasında; B'nin, evi fuhuş amaçlı kullanabilmek için kendisinden izin istediğini, kendisinin de Selim'i aramasını söylediğini ifade etmiştir. Evin kendisine ait olduğunu, evin fuhuş amaçlı kullanılmasında sakınca olmadığını söylemiş, bu müşteriden ev parası almadığını ifade etmiştir.

Olayda, TCK anlamında yer temini söz konusu mudur?

GRUP YANITI:

Yer temini söz konusu mu? TCK 227/2? Maddi menfaat var mı, cinsel ilişki var mı? Suç oluşmuş mu? Dinleme kararı usule uygun mu? Muhtemel savunmalar: usulüne uygun ifade delili toplanmamıştır; hazırlık hareketi tamamlanmamıştır.

Vaka 5: Esra ve Tuana, aynı evde yaşayan iki trans seks işçisi kadındır. Haklarında açılan davada, savcı, buldukları ilin İl Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğü Ahlak Büro Amirliği ekiplerince yapılan gizli takip neticesinde ikametlerinden ikişerli gruplar şeklinde dört kişinin çıktığını, bu kişilerin, Esra ve Tuana ile para ile ilişkiye girdiklerini söylediklerini, toplanan delillere göre Esra ve Tuana'nın Bir Kimseyi Fuhuşa Teşvik Etmek veya Yaptırmak veya Aracılık Etmek veya Yer Temin Etmek eylemini işlediklerini belirterek cezalandırılmalarını talep etmiştir.

Kimlikleri saptanan üç kişi, emniyette verdikleri ifadelerinde; Esra ve Tuana'nın sosyal arkadaşına ihtiyacı olduğunu söylediklerini, onlarla ilişkiye girmediklerini, biri ise, Esra ile ilişkiye girdiğini, yanındayken birinin aradığını ve arayan kişiye şu anda müsait ol-

madiğini söylediğini, başka birisini ayarlayabileceğini söylediğini duyduğunu beyan etmiştir.

Esra ifadesinde, bu dört kişiyle de ilişkiye girdiğini ancak para almadığını söylemiştir.

Tuana da eşcinsel olduğu için üzerinde büyük bir baskı olduğunu, kimseden para istemediğini, ara sıra birlikte olduğu kişilerin kendisine kendi rızaları ile para verdiğini söylemiştir.

Fuhuş için aracılık etme suçu gerçekleşmiş midir?

GRUP YANITI:

Vakada TCK 227/2 fuhuş aracılık etmek maddesi üzerinden bir durum vardır.

Suçun unsurları, maddi, manevi ve hukuki unsur olmak üzere 3 adettir. Hareket gerçekleşmemiştir. Herhangi birine numarasını vermiş değildir. Herhangi bir aracılık söz konusu değildir. Kişinin soyut iddiasından başka bir delil yoktur. Kaldı ki, kabul etmemekle birlikte bir an için Esra'nın bu cümleği kurduğu kabul edilse dahi, başkasını fuhuş için ayarladığına dair bir beyanı yoktur. Suç şüphede kalmıştır. Şüpheden sanık yararlanır evrensel ilkesi gereğince, beraat kararı verilmelidir.

GRUP ÇALIŞMASI 2:

Eğitimin tasarlanması sürecinde en çok dikkat edilen konu, baro temsilcileri ve avukatlar ve diğer ilgili aktörler ile bir araya gelinip seks işçiliği çerçevesinde bilgilendirme yaparken, bir yandan da eğitimin katılımcısı olan avukatların bu güne kadar konu ile ilgili yaptıkları çalışmaların geribildirimini almak, ilgili kişilerin konu ile ilgili bilgi düzeyi ve görüşlerini tespit etmek ve sonrasında atabilecekleri gerçekçi adımları listelemek olmuştur.

İkinci grup çalışması kapsamında, Kabahatler Kanunu'nda seks işçiliğini ilgilendiren maddeler ile ilgili vaka analizleri gerçekleştirilmiştir. Grup çalışması öncesinde, Kırmızı Şemsiye'nin avukatları tarafından Kabahatler Kanunu'nun seks işçilerini ilgilendiren maddeleri ile ilgili kısa bir bilgilendirme yapılarak ve katılımcıların soruları alınarak bir oturum gerçekleştirilmiştir.

Vaka Örnekleri:

Vaka 1: Kırmızı Şemsiye Danışma hattını E. şehirden arayan natrans kadın seks işçisi P.; evinde müşterileri varken polis baskını olduğunu, bu baskının polisin kendisini müşteri olarak tanıtıp eve girmesi suretiyle yapıldığını, evde bulunan iki arkadaşı (natrans kadın seks işçileri) ve iki heteroseksüel erkek müşteri ile birlikte Ahlak Büro Amirliği'ne götürüldüklerini ve burada kendileri hakkında "*fuhşa teşvik, aracılık etmek veya zorlama*" suçlaması ile işlem yapıldığını belirtir.

P.; ifadesinin alınmasının ardından, kolluk tarafından kendisine idari para cezası kesildiğini ve bu para cezasının 460 TL olduğunu ve itiraz etmek istediğini söyler.

İdari para cezası tutanağından, cezasının "*Fuhuş Yapmak*" kaba-hati gerekçe gösterilerek kesildiği anlaşılmaktadır.

SORU 1:

P.'nin yaşadığı olay ile ilgili hukuki olarak ne yapmasını önerirsiniz?

SORU 2:

Kolluk görevlilerinin P.'yi müşteri gibi arayarak, yine müşteri kılığında evlerine girmesini hukuki olarak nasıl değerlendirirsiniz?

SORU 3:

P. hakkında kesilen idari para cezasına karşı hangi gerekçelerle itiraz ederdiniz?

GRUP YANITI:

Suç tanımlamasına ya Sulh ceza ya da İYUK Md. 7 üzerinden düzenleyici işleme ve uygulamaya itiraz edilir. 60 gün içinde idare mahkemesine itiraz edilir. İdare, kabahatin işlendiğini ispatla yükümlüdür.

Devletin pusu kurması ve suça teşvik mevcuttur bu vakada. Sepil v. Türkiye Kararı - CMK 137 - 139 radar kararı emsaldir.

Hukuka aykırı delil toplanmıştır (Anayasa Madde 38).

Polis, konut dokunulmazlığını ihlal ederek ve arama sonucu yasa dışı delil elde etmesi ile suç işlemiştir.

Fuhuş yapmak, TCK 227. Madde'ye ve Kabahatler Kanunu'na göre suç değildir, kabahat mevcut değildir. Valilik kararı varsa, o karara göre ceza kesilmiştir. Valilik kararı ile çalışma özgürlüğü sınırlanamaz. Kesilen ceza çok yüksektir. Mali işlerden para tutarı ile ilgili karara bakılmalı ve itiraz edilmelidir.

Vaka 2: R. bir arkadaşını evinde ziyarete gitmiştir. Bu sırada eve gelen polisler, ziyaret ettiği arkadaşı hakkında işlem yaparken R.'ye de Kabahatler Kanunu 32'nci Madde'de geçen "*Emre Aykırı*

Davranış'tan idari para cezası kesmişlerdir. Polislerin R.'ye karşı herhangi bir emir ve talimatı olmamıştır.

SORU 1:

Mevcut olayda N.'nin adına Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuruda bulunacak olsaydınız; N.'nin hangi haklarının, hangi nedenlerle ihlal edildiğini ve buna ilişkin gerekçeleri yazınız?

SORU 2:

Polisin uygulamasını hukuki açıdan değerlendiriniz. Polisin hukuka aykırı uygulamalarına karşı hangi hukuki yollara başvurulabilir?

SORU 3:

N. hakkında düzenlenen idari para cezasına karşı hangi gerekçelerle itiraz edilebilir?

GRUP YANITI:

AİHS madde 14 Ayrımcılık ve madde 8 özel hayatın gizliliği ilkesi

Anayasa madde 10- eşitlik maddesi

AİHS madde 6- adil yargılanma hakkı

TCK madde 257- Görevi kötüye kullanma

Emre aykırı davranış

Hukuka aykırı eylem

Hukuka uygun emir noksanlığı vardır bu vakada.

Kamu düzeninin bozulduğuna dair objektif, makul ve somut bir delil olmalıdır.

TCK madde 134- özel hayatın gizliliği ihlal edilmiştir.

Emre aykırı davranış kabahatinin unsurları oluşmadığından bu vakada idari para cezasının iptali için tefhimden itibaren 15 gün içinde sulh ceza hakimliğine başvurulmalıdır.

Temel hak ve özgürlüklere aykırılık dayanağı ile idare mahkemesine düzenleyici işlemin iptali için başvurulmalıdır.

Vaka 3: H.; 00:10 - 00:30 saatleri arasında kimsenin olmadığı karanlık bir caddede seks işçiliği yapmak üzere müşteri beklerken polisler yanına gelir ve hakkında şikayet olduğunu, etraftaki insanlar tarafından rahatsız edildiğini, caddede ailelerin dolaştığını söyleyerek karakola götürmüşler ve karakolda H. hakkında Kabahatler Kanunu'nun "*Rahatsız Etmek*" başlıklı 37'inci Maddesi gereğince idari para cezası kesmişlerdir.

H., bu para cezasının kesilmesinin ardından serbest bırakılmıştır.

SORU 1:

Polislerin, H.'ye uyguladıkları prosedüre ilişkin hak ihlalleri nelerdir? Bu ihlallere karşı hangi yollara başvurulabilir?

SORU 2:

İdari para cezasına hangi yasal gerekçelerle itiraz edilebilir?

SORU 3:

H.'ye hukuki tavsiyeleriniz ne olurdu?

GRUP YANITI:

Madde 37: "*Mal veya hizmet satmak için başkalarını rahatsız etmek*".

Karakola götürülmeye gerek olmadığından: bu kişiyi hürriyetinden yoksun bırakmak suretiyle ve seyahat özgürlüğü engellenerek, kişi hak ve özgürlükleri ihlal edilmiştir (2b/2 bulunduğu yerde tefhim suretiyle işlem yapılabilir).

Çalışma özgürlüğü ihlal edilmiştir. Kötü muamele ve görevi kötüye kullanmak suretiyle kişi hakkı ihlali mevcut. Ayrımcılık mevcut.

İdari para cezasına itiraz edilmeli öncelikli olarak. İtiraz nedeni: rahatsız etme fiilinin muhakemesinin yapılması. Kimsenin olmadığı bir yerde etraftaki insanların rahatsız edilmediği üzerinde durulur. İdare ve kolluğun 37. Madde hükmünü uygulamasında keyfi davranamayacağı belirtilir.

Tebliğat: Tefhim, usulüne uygun mu? İmza var mı? Rahatsız etme kaydı kimi nasıl rahatsız edileceği somut olarak belirtilmiş mi?

Uygunsa açıklanan ihlaller nedeniyle süresi içinde itiraz edilmelidir. İmza zorla atılmışsa, buna yönelik cebre dayanarak itiraz edilmelidir. Usulüne uygun tefhim ve tebligat yoksa ödeme emri takip edilmelidir. Sene sonuna kadar ödeme emrine; ayrımcılık üstünden itiraz edilmeli, hürriyetinden yoksun bırakılma ve görevi kötüye kullanma üzerinden suç duyurusu yapılmalıdır. İdareden, maddi ve manevi tazminata yönelik İçişleri Bakanlığına idari başvuru yapılabilir.

Vaka 4: Trans kadın olan Ş. gece saatlerinde B. caddesinde yürümektedir. Yanına gelen polis memurları; bu saatte burada ne işin var, insanları rahatsız ediyorsun demiş, Ş.'den kimliğini istemiştir. Ş. kimliğini göstermek istemediğini söylemiştir. Polis memuru, kendisinin polis olduğunu ve istediği zaman istediği kişiden kimlik isteyebileceğini, Ş.'nin kimliğini göstermeye mecbur olduğunu söylemiş ve aksi takdirde Ş.'yi karakola götüreceğini söylemiştir. Ş., kimliğini göstermeme konusunda direnmiş, bunun üzerine zorla karakola götürülmüştür. Polis memuru Ş.'nin ifadesini aldıktan sonra hakkında Kabahatler Kanunu'nun 40'ıncı Maddesi gereğince "*Kimlik Göstermeme*" kabahatinden idari para cezası kesmiş ve serbest bırakmıştır.

SORU 1:

Vakada; polis uygulamasının yol açtığı hak ihlalleri nelerdir?

SORU 2:

Ş. hakkında kesilen idari para cezasına karşı hangi hukuki dayanakla itiraz edebilirsiniz?

SORU 3:

Ş'ye nasıl bir hukuki yardım verebilirsiniz? Ne yapmasını önerirsiniz?

GRUP YANITI:

5326 Sayılı Kanun Madde 40.

Ayrımcılık söz konusu: bu saatte ne işin var rahatsızlık veriyorsun demekten kasıt, trans olduğu için rahatsızlık verdiğini söylemektir. Bilgi edinme kanununa göre translara kimlik göstermeden ceza yazılmıştır. Seyahat özgürlüğü ihlal ediliyor, kişi trans olmasa gece ne işin var diye sorulur muydu kişiye? Hürriyetinden yoksun bırakma var. Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu Madde 16'daki zor kullanma yetkisinin koşulları oluşmamıştır. Direnme yok, varsa sınırı muğlak gözaltı işlemi için yeterli mi?

Adil yargılanma ilkesinin ihlali ve görevi kötüye kullanma var. Madde 40: Görevle bağlantılı olarak kimlik sorulması gerekir. Hukuka aykırı işlem için gözaltı kararı yok, savcılığa bildirim yapılmalı bu yüzden.

Ayrıca, yetki aşımı, görevi kötüye kullanma üzerinden savcılığa suç duyurusu yapılmalıdır.

Süre geçmemişse 15 gün içerisinde Sulh Ceza hakimliği'ne itirazda bulunulmalıdır. Polis memurunun görevi kötüye kullanması üzerinden polis hakkında suç duyurusu yapılmalıdır. 15 günlük süre geçmişse, idari işlemin iptali için 60 günlük süre içerisinde idari yargıya dava açılabilir.

Neden para cezası kesildiğine dair valilik kararının celbi mahkemeden talep edilebilir. Danıştay kararına bakılabilir.

Vaka 5: L. adındaki trans kadın saat 23:00 sıralarında işlek bir caddede arabasının içinde otururken polis memurları yanına gelerek, araçtan aşağı inmesini, burada fuhuş yapamayacağını, insanların rahatsız olduğunu söyleyerek karakola gelmesini söylemiştir. L. fuhuş yapmadığını, arabasında arkadaşını beklediğini belirtir ancak polis "*Hadi oradan biz biliyoruz sizin ne halt ettiğinizi!*" diyerek zorla karakola götürmüştür. Karakola götürülen L.'nin ifadesi alınmıştır ve polis amiri tarafından cinsel yolla bulaşan bir hastalığı olup olmadığına dair testlerin yapılması amacıyla, polis eşliğinde sağlık kuruluşuna gönderilmek istenmektedir ancak zührevi hastalıklar hastanesinde bu testin yapılması için sabah mesai saatinin beklenmesi gerektiğinden, L. o saate kadar nezarethanede bekletilmiştir.

Sabah isteği dışında sağlık testine maruz bırakılan L. ardından tekrar karakola getirilmiş ve hakkında A. İli Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Komisyon Başkanlığı'nın 27/08/2008 gün ve 2008/36 sayılı kararına atfen 5326/32 atfen "*Emre Aykırı Hareket*" başlıklı Kabahatler Kanunu 32'nci maddeden idari para cezası düzenlemiştir. Ancak bu idari para cezası kendisine tebliğ edilmemiştir.

SORU 1:

Vakada tespit ettiğiniz hak ihlalleri nelerdir? Bu hak ihlallerine karşı hangi hukuki yollara başvurulabilir?

SORU 2:

L'nin Müdafii olarak karakola gitmiş olsaydınız kendisine nasıl bir hukuki destek verirdiniz?

SORU 3:

L. hakkında kesilen idari para cezasına (tebliğ edilmiş olsaydı) karşı hangi hukuki yollara, hangi gerekçelerle başvururdunuz?

SORU 4:

İdari para cezasının L.'ye tebliğ edilmemesi karşısında L.'ye tavsiyeniz ne olur?

GRUP YANITI:

Seyahat özgürlüğü ihlal edilmiştir.

Ayrımcılık ve göz altına almayı gerektirecek unsurlar olmadan göz altına almak mevcut.

Kişi hürriyeti gerekçesiz kısıtlanmıştır.

Vücut bütünlüğü ihlal edilmiştir.

Emir olmadan hukuka aykırı eylem yapılmıştır.

Bu hak ihlallerini yapan polisler hakkında suç duyurusunda bulunulmalıdır. Müvekkilin haksız gözaltına alınması nedeniyle gerekli itirazlarda bulunulur.

Kaçma şüphesi olmamasına rağmen haksız nezarete tutulmasının aykırı olduğu ifade edilir.

Tüm hususların tutanakta yer alması gerektiği söylenir.

15 gün içinde itiraz edilir.

Hukuka aykırı bir müvekkil eylemi yoktur. Hukuka uygun emir yoktur. Maddenin öne sürdüğü hiçbir koşul mevcut değildir. Özel hayatın korunması yaptırım hukukuna konu olamaz.

Tebliğatin usulsüzlüğü üzerinden itirazda bulunulması tavsiye edilir. Düzenleyici işleme karşı idari dava yoluna gidilmelidir.

GRUP ÇALIŞMASI 3:

Eğitimin tasarlanması sürecinde en çok dikkat edilen konu, baro temsilcileri ve avukatlar ve diğer ilgili aktörler ile bir araya gelinip seks işçiliği çerçevesinde bilgilendirme yaparken, bir yandan da eğitimin katılımcısı olan avukatların bu güne kadar konu ile ilgili yaptıkları çalışmaların geribildirimini almak, ilgili kişilerin konu ile ilgili bilgi düzeyi ve görüşlerini tespit etmek ve sonrasında atabilecekleri gerçekçi adımları listelemek olmuştur.

Üçüncü grup çalışması kapsamında, kısaca Fuhuşla Mücadele Tüzüğü olarak adlandırılan mevzuat örneğindeki maddeler ile ilgili vaka analizleri gerçekleştirilmiştir. Grup çalışması öncesinde, Kırmızı Şemsiye'nin avukatları tarafından Fuhuşla Mücadele Tüzüğü ile ilgili bir bilgilendirme yapılarak ve katılımcıların soruları alınarak bir oturum düzenlenmiştir.

Vaka Örnekleri:

Vaka 1: S. on beş yıl boyunca Türkiye'nin değişik genelevlerinde çalışmış kayıtlı bir seks işçisidir. Toplamda 12 genelevde çalışmış ve bu süre boyunca toplamda iki yıllık SGK girişi yapılmıştır. Ancak S. emekli olmayı istemektedir ve bu yüzden Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği'ne başvurmuştur.

1-) Dernek avukatı olsaydınız ne tip idari başvuruda bulunurdunuz?

2-) İdari başvurular sonuç vermezse nasıl bir dava açardınız?

GRUP YANITI:

SGK'ya şikayet dilekçesi yazılır.
İnsan hakları il kurulu ve emniyet müdürlüğü kayıtları inceletilir.
Hizmet süresinin tespiti davası açılır.
Girişi yapıldığından zaman aşımına uğramaz.

Vaka 2: Ayşe, İzmir Genelevi'nde çalışmak isteyen ve on yıldır kayıt dışı çalışan bir seks işçisidir. Ayşe, kayıt dışı çalıştığı süre boyunca üç defa bıçaklı saldırıya uğramış, iki kez çalıştığı ev mühürlenmiş ve beş kere de hakkında idari para cezası kesilmiştir.

1-)Ayşe başvurusunu nereye, nasıl yapmalıdır?

2-) Ayşe'nin başvurusu reddedilirse ne yapmasını, nasıl bir davalama yolu takip etmesini tavsiye edersiniz?

3-) Ayşe yasal olarak tanımış bir trans kadın olsa yukarıdaki sorulara vereceğiniz cevaplar değişir miydi?

GRUP YANITI:

Tüzük Madde 20. Komisyonca karar verilir. Genelev için şartların oluşması gerekir.

Madde 11-Şartlar: -Fuhşu sanat edinmek, 21 yaşını bitirmek, TC vatandaşı olmak

Prosedürde madde 21- Sicil kartonu; fotoğraf, ad-soyad, yaş, doğum yeri, ikametgah, çalışacağı genel ev: İzmir, nüfus cüzdanı makbuz hazırlanır.

İdari işlem; iptal müessesesi veya üst makama ve kendisine tekrar başvuru yapmak ihtiyari bir yoldur.

Buradaki ayrıntı, trans kadının yasal olarak tanınmış olmasıdır. Pembe cüzdana ihtiyacı vardır. Uygulamada mavi kimlikli trans kadınlar geneleve kabul edilmezler.

Vaka 3: Zeynep, üç aydır genelevde kayıtlı bir şekilde çalışan seks işçisidir. Ayda bir kere zorunlu sağlık muayenesinden geçmektedir. Son muayenesindeki sonuçlara göre Zeynep HIV pozitif. Zeynep'in patronu Zeynep'i çalıştırmaya devam ettirmekte, Zeynep'in temel sağlık hizmetlerini alması için izin almasına izin vermemektedir.

1-) Zeynep'in durumunu Fuhuşla Mücadele Tüzüğü'nü göz önüne alarak tartışınız?

2-) Zeynep, kendisini zorla çalıştırmak isteyen patronuna karşı ne türden hukuki girişimlerde bulunabilir?

GRUP YANITI:

Fuhuşla Mücadele Tüzüğü Madde 25: 10 günde bir resmi tabibe zorunlu muayene yaptırılmalıdır.

Madde 32: Tahdidi olmuş hükme göre HIV + nedeniyle sanattan men edilir. Zührevi Hastalıklarla Mücadele Teşkilatının icra kısmına yazılı bildirim yapılır (Hıfzısıhha Kanunu Madde 129'a atıfla).

Olayda patron, sayılan 2 maddenin hükmüne aykırı davranıyor.

Patron, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakma suçunu işliyor. Cinsel saldırı mevcut. Sağlık hizmetine ulaşma hakkı engelleniyor. Ve bu suretle HIV + olma ciddiyeti nedeniyle, AIDS'e dönüşme söz konusu olur. Bunda patron kastı mevcuttur. Ayrıca, patronun davranışı, kamu sağlığını tehdiye yol açar. Sayılan nedenlerle suç duyurusu yapılır. Fuhuşla mücadele komisyonunun görevini yerine getirmemesi nedeniyle idare sorumlusuna başvurulur. Doktorun madde 26'ya göre kayıt alma görevi, bildirme ve denetleme yükümlülüğü vardır.

Vaka 4: Olga ve Nuray İstanbul'da kayıt dışı seks işçiliği yapmaktadır ve genelde müşterileriyle otellerde birlikte olmaktadır. 01.05.2016 tarihinde, iki müşterileri X Oteli'nde ayrı ayrı iki oda kiralamışlar ve Olga ve Nuray'ı odalarına çağırılmışlardır. Olga ve Nuray ayrı odalarda oldukları sırada, ihbar üzerine, otele gelen ahlak büro memurları odalarını basmıştır. Olaydan on gün sonra ise X Oteli mühürlenmiştir.

1-) X Otel'inin mühürlenmesi işleminin hukukiliğini Fuhuşla Mücadele Tüzüğü ve idare hukuku mevzuatı çerçevesi tartışınız.

2-) X Otel'inin mühürleme işlemine karşı atabileceği hukuki adımlar var mıdır?

3-) Eğer olay otelde değil de Olga ve Nuray'ın kendilerine ait evlerinde gerçekleşseydi yukarıdaki iki soruya vereceğiniz yanıtlar nasıl olurdu?

GRUP YANITI:

Otelin mühürlenebilme ihtimali ihbarla olur.

Fuhuşla mücadele tüzüğü madde 96; eğer otel, pavyon, eğlence yerleri vs. Yerlerde fuhuş yapıldığı Madde 95'e (gizli fuhuş için inceleme önkoşulu) göre tespit edilirse Madde 104'e göre 3 ayı geçmemek üzere mühürleme işlemi yapılır.

Bu durum delillerle tespit edilir, gizli incelemede delil, rapor ve tutanak olması gerekir.

Deliller üzerinden en yetkili polis amiri işlem yapar komisyona sunar, kararı komisyon verir.

Bunun üzerine idare mahkemesine başvurulur, yürütmenin durdurulması talebi ile dilekçe verilir ve işlemin iptali talep edilir. Ancak bu uygulamada işlemin netice vermesi 3 ayı bulduğundan pratikte sonuç vermez.

Kendi evinde olsaydı madde 95 dikkate alınırdı.

Vaka 5: Meral, genelevde çalışan bir seks işçisidir. Fuhuşla Mücadele Tüzüğü'ndeki "*genel kadın*", "*namus*" gibi cinsiyetçi kelime ve tanımların tüzükten kaldırılmasını istemektedir. Eleştirel hukuk ve insan hakları hukukunu da göz önüne alarak bu ifadeleri öncelikle tespit ediniz, ardında da Meral'e nasıl bir hukuki yöntem izleyebileceğiyle ilgili tavsiyede bulununuz.

GRUP YANITI:

Fuğuşla M¼cadele T¼z¼g¼¼ne karşı Danıştay'da ayrımcılık yapıldığı gerekçesi ile t¼z¼k iptali davası açılmalıdır.

Anayasanın eşitlik ilkesi ve AİHS gereğince ayrımcılık yapılamayacağı, ötekileştirme yapılmaması gerektiğine dayanmalıdır. Cinsiyet ve iş tanımı açısından da değerlendirilmelidir.

Danıştay'ın bu davayı reddetmesi halinde AYM'ye bireysel başvuru yapılabilir.

Eşitlik, yaşama hakkı, bu ibare ile genel denmek suretiyle, toplumda damgalanmak ve çalışamama (Anayasa Madde 49) vurgulanır.

Devletin pozitif yük¼ml¼¼klerini yerine getirmesi gerekir.

Anayasa Madde 49- Çalışma Hakkı

Anayasa Madde 10 - Eşitlik

Anayasa Madde 17 - Yaşama Hakkı

AİHS Madde 14 - Ayrımcılık yasağı

Madde 2 - Yaşam hakkı vurgulanır.

İYUK - D¼zenleyici işleme karşı ilan tarihinden itibaren 60 gün içinde dava açılabilieceğı gibi, uygulamadan itibaren 60 gün müddet vardır.

BAROLARDA NELER YAPILABİLİR?

Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği'nin, 28 – 29 Mayıs 2016'da Ankara'da düzenlediği avukat kapasite geliştirme eğitimi kapsamında gerçekleştirilen grup çalışmalarından bir tanesi de, avukatların bağlı buldukları baroların seks işçilerine yönelik hukuki destek hizmetini başlatması veya güçlendirmesi için neler yapabileceklerine dair olmuştur.

Bu grup çalışmaları kapsamında avukatlar, kısa vadede barolar içerisinde başlatabilecekleri savunuculuk çalışmalarını, kapasite geliştirme faaliyetlerini ve görünürlük ve farkındalık artırıcı etkinlikleri not etmişlerdir.

Baroların seks işçilerine yönelik hukuki destek konusunda yapabilecekleri ve baroların hangi faaliyetler ile dönüştürülebileceğine dair notlar aşağıdaki gibidir (Bu liste sınırlı değildir ve avukatların bağlı buldukları baroları nasıl dönüştürebileceklerine dair yeni fikirleri ile uzatılabilir):

- a) Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği'nin işbirliği ile, çeşitli barolar özelinde seks işçiliği konulu yuvarlak masa toplantılarının düzenlenmesi; baroların ihtiyaçları ile mağdur seks işçilerinin ihtiyaçlarının tespit edilerek bu ihtiyaçlara cevaben yol haritalarının oluşturulması ve uygulamaya konulması;
- b) Baroların ilgili birimlerinin inisiyatifi ile bağlı avukatlara seks işçiliği mevzuatı ve konu ile ilgili uygulamaları anlatan seminerlerin düzenlenmesi;
- c) Seks işçiliği konusunda var olan mevzuatın yenilenmesi veya tamamen değiştirilmesi amacıyla bir taslak çalışması yapılması ve ilgili bakanlıklara sunulması;

- d) Seks işçilerinin adalet mekanizmalarına erişimlerinde ortaya çıkan sorunları detaylandıran bir alan çalışması yapılması ve raporlaştırılarak ilgili kurum ve kuruluşlara dağıtılması;
- e) Emniyet, jandarma, adli birimler, sağlık gibi sektörlerdeki personele, seks işçilerinin adalet mekanizmalarına erişimde maruz kaldıkları sorunlar ile bu sorunların nasıl çözüleceğine dair farkındalık artırıcı toplantıların düzenlenmesi;
- f) Barolara CMK veya hukuki yardım için gerçekleştirilen müracaatların etkin bir şekilde cevaplandırılması ve başvuran seks işçilerinin ihtiyaçlarına doğru şekilde cevap verilebilmesi için, destek sunacak avukatların konu hakkında eğitilmesi; bu konuya destek sunmak isteyen avukatlardan oluşan bir listenin oluşturulması;
- g) Bizzat illerdeki seks işçilerine ulaşılması, adalete erişim konusunda kapasitelerinin güçlendirilmesi ve baroların ilgili birimleri ile irtibatlarının sürekli ve sağlıklı hale getirilmesi;
- h) Türkiye’de bulunan barolar arasında, konu ile ilgili gelişmelerin paylaşılacağı ve eğilimlerin netleştirilebileceği bir iletişim ağının kurulması; avukatların kolayca harekete geçirilebileceği mekanizmaların oluşturulması;
- i) Türkiye Barolar Birliği’nin çağrısı ile Türkiye’deki tüm baroların ilgili kurullarından temsilcilerin katılacağı ve seks işçilerine hukuki destek sunumu konusunda ihtiyaç duyurulan mekanizmaların tartışılacağı çalıştayların düzenlenmesi.

Konu ile ilgili diğer başka önerileriniz var ise, lütfen Kırmızı Şemsiye’ye iletiniz.

BİR ÖRNEK: KIRMIZI ŞEMSIYE'NİN HUKUKİ DESTEK SİSTEMİ

Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği'nin hukuki danışmanlık ve destek sistemi tablosu

Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği'nin hukuki destek sisteminin ortasında, mağdurlara hukuki danışmanlık ve doğrudan hukuki destek sunan avukatlar yer almaktadır. İlgili avukatlar, hak temelli bir yaklaşımla avukatlık mesleğini icra et-

mektedir. Avukatların temel ilkesi, seks işçilerini hedef alan ayrımcılık ve şiddet gibi hak ihlallerine karşı seks işçilerini güçlendirecek bir şekilde hukuki danışmanlık ve destek sunmaktır.

Bu kapsamda, Kırmızı Şemsiye avukatları, haftaiçi her gün 16:00 – 18:00 saatleri arasında dernek ofisinde nöbet usulü ile bulunmaktadır ve kendilerine danışmak isteyen seks işçilerine danışmanlık vermektedir. Aynı zamanda, avukatlara dernek tarafından tahsis edilen bir mobil telefon üzerinden mağdurlar kendilerini 7/24 arayabilmekte ve özellikle akut durumlarda destek talep edebilmektedir.

Mağdurlar avukatlara Kırmızı Şemsiye'nin iki personeli üzerinden ulaşmaktadır. Bunlardan ilki alan koordinatörü, ikincisi ise izleme ve destek sorumlusudur. Seks işçileri, alan koordinatörü veya izleme ve destek sorumlusunu arayarak, maruz kaldıkları hak ihlalleri ile ilgili bilgilendirmek yapmaktadır. Bu bilgilendirmeler üzerine, izleme ve destek sorumlusu, yaşanan hak ihlali ile ilgili verileri çevrimiçi veritabanına girmekte ve bu şekilde bir bilgi havuzu oluşturmaktadır. Sonrasında, alan koordinatörü ile işbirliği ve iletişim içerisinde ilgili avukata yönlendirme yapılmaktadır.

Avukatlar, eğer mağdur olan seks işçisi sadece bilgi almak istiyorsa, kendisini gerekli şekilde bilgilendirmekte ve yönlendirmektedir. Eğer herhangi bir hukuki adım atılması gerekiyorsa, seks işçilerinin rızası alındıktan sonra ilgili avukatlara vekaletname çıkarılmaktadır. Vekaletname sonrası ise ilgili aşamalarda kendilerine hukuki destek sunulmaktadır.

Kırmızı Şemsiye, hak ihlali mağduru olan seks işçilerine sadece hukuki destek sunmamaktadır. Veri toplama ve belgeleme çalışmaları üzerinden kamuoyu ile ilgili yetkilileri bilgilendirmekte ve konuyla ilgili talepler hakkında farkındalık arttırmaktadır. Elde edilen veriler yayınlar halinde basılmakta, ilgili kişi ve kuruluşlara gönderilmekte ve konferans ve çalıştaylar yoluyla yaygınlaştırılmaktadır.

Kırmızı Şemsiye personeli, seks işçilerinin adalet mekanizmalarına erişimleri ile ilgili bilgilendirme kitapçıkları ve broşürleri de yayınlamaktadır. Bu broşürler, dernek personeli tarafından periyodik olarak gerçekleştirilen ev ziyaretlerinde veya diğer illere gerçekleştirilen ziyaretlerde seks işçilerine dağıtılmaktadır. Bu şekilde, seks işçilerinin avukatlara hangi bilgiler üzerinden erişecekleri ve aynı zamanda avukat olmadığında hangi adımları atmaları gerektiğinin bilgisi kendilerine iletilmektedir.

Ek olarak, Türkiye'nin birçok ilinden seks işçisine periyodik aralıklarla, adalete erişim kapasite geliştirme eğitimleri düzenlenmektedir. Bu eğitimlere dernek avukatları, akademisyenler ve ilgili uzmanlar katılarak destek vermektedir.

Kırmızı Şemsiye, bir yandan seks işçilerinin kapasitelerini hak ihlallerine karşı güçlendirirken, bir yandan da seks işçilerine yönelik hukuki desteği güçlendirmek amacıyla Türkiye'nin çeşitli illerinden avukatlara yönelik de kapasite geliştirme eğitimleri düzenlemektedir. Bu eğitimlere katılan avukatlar, ortak e-posta listesine eklenmekte ve güncel gelişmeler, hukuki destek talepleri ve diğer konular hakkında bilgilendirilmektedir.

Eğer siz de, Kırmızı Şemsiye'nin avukatlara yönelik düzenlediği eğitimlere katılmak veya e-posta listesine eklenmek istiyorsanız, lütfen dernek ile iletişime geçiniz.

Derneğin bir diğer önemli faaliyeti ise, farklı illerdeki kamu kurum ve kuruluşlarına yönelik seks işçiliği mevzuatı ve uygulamalar hakkında bilgilendirme yapmak amacıyla düzenlenen yuvarlak masa toplantıdır. Bu toplantılar vesilesiyle ilgili yerel yetkililer mevzuatın seks işçilerine olumsuz etkisi ve hukuki desteğin güçlendirilmesi için mevzuatın ne şekilde değiştirilebileceğine dair bilgilendirilmektedir.

SEKS İŞÇİLİĞİ KONUSUNDA REFERANS ALINABİLECEK YAYINLAR

Seks işçilerine hukuki destek sunmayı düşünen veya sunan avukatların, seks işçiliği mevzuatı ve seks işçilerini çevreleyen uygulamalar, seks işçilerine yönelik çeşitli biçimlerdeki hak ihlalleri, seks işçilerinin çeşitli sektörlerde maruz kaldıkları sorunlar ile ilgili yasa yapıcı ve karar vericiler, yerel yönetimler, medya, hukukçu ve avukatlar, akademisyenler, sağlık profesyonelleri, adli birimler ve benzeri kişi ve kurumlardan beklentilerine dair detaylı bilgilere sahip olmaları önemlidir.

Aşağıdaki liste, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği'nin, kurulduğu 2013 Nisan'ından bu yana ürettiği yayınları içermektedir. Bu listede yer alan yayınlara, Kırmızı Şemsiye web sayfası üzerinden PDF versiyonları ile erişilebilir. Lütfen <http://www.kirmizisemsiye.org> adresine girip, "Kaynaklar" sekmesine tıklayınız.

Eğer Kırmızı Şemsiye yayınlarının basılı kopyalarına erişmek istiyorsanız, lütfen Kırmızı Şemsiye ile ilgili iletişim bilgileri üzerinden irtibata geçiniz. İlgili yayınlar, tarafınıza kargo veya posta yoluyla gönderilecektir.

Aşağıdaki listeye ek olarak, diğer kişi ve kurumlar tarafından seks işçiliği konusunda hazırlanmış olan yayınlara erişmek istiyorsanız, lütfen Kırmızı Şemsiye'ye iletişim bilgileri üzerinden erişiniz.

- Seks İşçiliği: Mitler ve Gerçekler, Ağustos 2013, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
- Görünmeyen Gerçeklik: Eşcinsel ve Biseksüel Erkek Seks İşçileri – Bir Ön Çalışma, Şubat 2014, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği

- Kayıtsız Alanda Kayıtlı Soygun: Trans Seks İşçilerine Yönelik Bir Vergilendirme Aracı Olarak İdari Para Cezaları, Şubat 2014, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
- Seks İşçileri Konuşuyor: Özgürlük İstiyoruz!, Mayıs 2014, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
- Sınırlı Adalet: Hak İhlali Mağduru Trans Kadın Seks İşçilerine Yönelik Hukuki Destek Raporu, Aralık 2014, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
- Türkiye’de Trans Kadın Seks İşçilerine Yönelik Şiddet: Görünmezlik ve Cezasızlık Kıskaçında Bir Varoluş Mücadelesi, Aralık 2014, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
- O Kadınlar: Trans Kadın Seks İşçilerinin Dilinden Şiddet Hikayeleri, Mart 2015, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
- Türkiye’de Seks İşçilerinin Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı: İhtiyaçlar ve Öneriler, Aralık 2015, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu & Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
- Adaletin Adaletsizliği: Seks İşçilerine Yönelik Devlet Temelli ve Devlet Dışı Şiddet İle Güvenlik ve Çözüm Arayışı, Mayıs 2015, SWAN Vakfı & Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
- Seks İşçiliği, İnsan Hakları ve Hukuk Üzerine Mutabakat Metni, Aralık 2015, NSWP & Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
- Erkek Seks İşçilerinin İhtiyaç ve Hakları – Bilgilendirme Notu, Aralık 2015, NSWP & Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
- Trans Seks İşçilerinin İhtiyaç ve Hakları – Bilgilendirme Notu, Aralık 2015, NSWP & Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği

- Transfobiye Karşı Trans-Saygı: Türkiye’de Yaşayan Trans bireylerin Toplumsal Deneyimleri, Mart 2016, Transgender Europe & Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
- Türkiye’de Trans* Olmak: Dışlanma, Ayrımcılık ve Şiddet, Ağustos 2016, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği

NOT: Kırmızı Şemsiye’nin bu yayın hazırlandıktan sonraki süreç içerisinde yeni çıkan yayınlarına www.kirmizisemsiye.org adresinde “Kaynaklar” başlığına tıklayarak erişebilirsiniz

